

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

MAGISTERSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Prozodická analýza textu (analýza rozhovoru Zhang Ziyi)

Prosodic Analysis of the Text (Analysis of the Zhang Ziyi's Interview)

Olomouc 2018 Bc. Renáta Jakubcová

Vedoucí diplomové práce: Doc. Mgr. David Uher, PhD.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma *Prozodická analýza textu (analýza rozhovoru Zhang Ziyi)* vypracovala samostatně pod dohledem vedoucího práce a uvádím veškeré použité zdroje a literaturu.

V Olomouci dne 10. 5. 2018

Podpis: .....

Anotace

Jméno a příjmení:	Renáta Jakubcová
Název fakulty a katedry:	Filozofická fakulta, Katedra asijských studií
Název práce:	Prozodická analýza textu (analýza rozhovoru Zhang Ziyi)
Vedoucí práce:	Doc. Mgr. David Uher, PhD.
Klíčová slova:	čínština, prozodie, prozodická transkripce, lineární členění, rytmické členění, sedm stupňů prominence, segment, kólon, Švarný, Zhang Ziyi
Souhrn práce:	Počet stran: 93 Počet znaků: 116 571 Počet titulů použité literatury: 25

Cílem této magisterské diplomové práce je zanalyzovat a zodpovědět základní otázky charakteru čínského textu jak z hlediska lineárního, tak rytmického členění a identifikovat nejproduktivnější kombinace rytmických sledů. K tomu mi poslouží rozhovor, který namluvila čínská herečka narozena v Pekingu, Zhang Ziyi. Základem práce je korpus, který je prozodicky transkribován, přeložen a podroben fonetické analýze. Na základě této fonetické analýzy poté prezentuji procentuální zastoupení jednotlivých segmentů a dále je pak dělím na ascendentní, descendentní a akronymické rytmické sledy. V poslední části práce je má pozornost zaměřena na věty a kóla, u kterých obdobně určím rytmické sledy a rozmístění ve větě.

Resumé výsledků: Analyzovaný text se skládá ze 151 vět, 450 kól, 1143 segmentů a 3657 slabik. Průměrná délka segmentu jsou 3 slabiky. Průměrná rychlost promluvy je 270 slabik za minutu. Ve zkoumaném vzorku převažují jednoiktové segmenty. V jednosegmentálních kólech dominuje akronymický rytmický sled.

Tímto bych chtěla srdečně poděkovat panu Doc. Mgr. Davidu Uhrovi, PhD. za jeho vstřícný přístup, cenné rady a připomínky při vypracování této magisterské diplomové práce.

Obsah

1	Úvod	9
2	Teoretická část	11
2.1	Prozodická transkripce čínštiny	11
2.2	Lineární větné členění	12
2.3	Sedm stupňů prominence	13
2.4	Rytmické členění vět.....	14
2.4.1	Ascendentní rytmus	15
2.4.2	Descendentní rytmus.....	15
2.4.3	Akronymický rytmus	16
2.5	Zhang Ziyi.....	16
2.6	Stylistika mluveného a psaného textu	18
3	Praktická část	20
3.1	Korpus	20
3.1.1	Postup zhotovení prozodické transkripce	21
3.1.2	Transkribovaný text	23
3.2	Rychlost promluvy	52
3.3	Kvantitativní vyhodnocení lineárního členění textu	53
3.3.1	Délka analyzovaného textu	53
3.3.2	Průměrná délka věty	53
3.3.3	Průměrná délka kól	54
3.3.4	Průměrná délka segmentu.....	54
3.4	Kvantitativní vyhodnocení rytmičkého členění textu	57
3.4.1	Rytmičké sledy v segmentech.....	57
3.4.1.1	Jednoslabičné segmenty	57
3.4.1.2	Dvojslabičné segmenty	57
3.4.1.3	Tříslabičné segmenty	58
3.4.1.4	Čtyřslabičné segmenty	61
3.4.1.5	Pětslabičné segmenty	65
3.4.1.6	Šestslabičné segmenty.....	70
3.4.1.7	Sedmslabičné segmenty	72
3.4.1.8	Osmislabičné segmenty.....	73
3.4.2	Analýza kól	74

3.4.2.1	Velikost kól	75
3.4.2.2	Pozice sledu v kólu.....	76
3.4.2.3	Jednosegmentální kóla	76
3.4.2.4	Kóla, u nichž nedochází k sousedství arzí	79
3.4.2.5	Kóla, u nichž dochází k sousedství arzí	81
3.4.2.6	Kóla, u nichž atonická slabika brání sousedství arzí.....	83
4	Závěr.....	85
5	Resumé v anglickém jazyce	88
6	Seznam literatury a použitých zdrojů	89
7	Seznam příloh	93

Seznam tabulek a grafů

Tabulky

Tabulka č. 1: Rychlost promluvy

Tabulka č. 2: Délka analyzovaného textu

Tabulka č. 3: Velikost segmentů podle počtu slabik

Tabulka č. 4: Segmenty podle počtu iktů

Tabulka č. 5: Segmenty různé velikosti podle počtu arzí

Tabulka č. 6: Dvojslabičné segmenty

Tabulka č. 7: Tříslabičné segmenty

Tabulka č. 8: Čtyřslabičné segmenty

Tabulka č. 9: Pětislabičné segmenty

Tabulka č. 10: Šestislabičné segmenty

Tabulka č. 11: Sedmislabičné segmenty

Tabulka č. 12: Kóla podle počtu segmentů

Tabulka č. 13: Pozice sledu v kólu

Tabulka č. 14: Rozdělení kól podle sousedství arzí

Grafy

Graf č. 1: Zastoupení segmentů podle počtu iktů

Graf č. 2: Typologie tříslabičných segmentů podle rytmického sledu

Graf č. 3: Typologie čtyřslabičných segmentů podle typu rytmu

Graf č. 4: Typologie pětislabičných segmentů podle typu rytmu

Graf č. 5: Typologie šestislabičných segmentů podle typu rytmu

Graf č. 6: Zastoupení vět podle počtu kól

Graf č. 7: Rytmičné sledy v jednosegmentálních kólech

Ediční poznámka

Čínské znaky jsou psány ve zjednodušené formě (jiǎntǐzì 简体字) a k přepisu znaků do latinky byla v práci použita čínská standardizovaná transkripce pinyin, která je pro větší přehlednost psána fontem Courier New.

1 Úvod

Čínský jazyk je jazyk tónový a při studiu takového jazyka je obzvlášť důležité se mimo jiné věnovat také prozodické stránce jazyka, jelikož ta je u tónových jazyků mimořádně komplikovaná. Při vyslovení izolované slabiky se s tóny nic neděje, ovšem v souvislé řeči se ne všechny tóny realizují, některé jsou oslabeny, jiné zase zcela zanikají. Díky prozodické transkripci můžeme zaznamenat promluvu přesně tak, jak ji čínský rodilý mluvčí vyslovil a popis prozodických vlastností daného textu nám pomůže lépe pochopit charakter prozodického systému současného čínského jazyka. Svým výzkumem navazuji na celoživotní dílo profesora Oldřicha Švarného a práce, kterou čtenářům předkládám, se snaží přispět k rozsáhlejšímu kvantitativnímu zkoumání čínské prozodické stránky jazyka a podnítit větší zájem o tuto problematiku.

Vybraným materiálem pro zkoumaný korpus se stal rozhovor s čínskou herečkou 章子怡 (Zhāng Zǐyí), který poskytla pro talk show s názvem 《杨澜访谈录》 (Yáng Lán fāngtánlù)¹. Jedná se tedy o souvislý text, nikoli o izolované věty. Rozsah a charakter výchozího materiálu byl zvolen proto, aby bylo dosaženo větší objektivity a přesnějších výsledků kvantitativní analýzy. Tuto herečku jsem si zvolila z toho důvodu, že reprezentuje mluvčí standardní čínštiny.

Tato diplomová práce se sestává ze dvou hlavních částí. V teoretické části nejprve definuji základní pojmy ohledně lineárního a rytmického členění, přízvukové prominence a prozodické transkripce. Zdrojovým materiálem pro tuto část se staly práce *Hovorová čínština v příkladech III* a *Učební slovník jazyka čínského* profesora Švarného. Krátce se také věnuji stylistice mluveného a psaného textu. V této kapitole jsem vycházela především z publikace *The Cambridge encyclopedia of language*² a z děl napsané profesorkou Janou Hoffmannovou. V následující praktické části se nejprve zabývám rychlostí promluvy, dále se zaměřuji na analýzu lineárního větného členění, kde podrobněji sleduji délky vět, kól a segmentů. Následně bude má pozornost věnována rytmickému členění, kde vyhodnotím a zjistím rytmické tendence v rámci segmentů a kól.

---

¹ Anglicky název talk show: Yang Lan One on One

² CRYSTAL, David. *The Cambridge encyclopedia of language*. Cambridge: Cambridge University Press, 1987.

Cílem této magisterské diplomové práce je zanalyzovat a zodpovědět základní otázky charakteru čínského textu jak z hlediska lineárního, tak rytmického členění a identifikovat nejproduktivnější kombinace rytmických sledů.

2 Teoretická část

V teoretické části nejprve definuji základní pojmy, které se týkají prozodie, abych s nimi mohla dále pracovat v části praktické. Nejprve se pozastavím u prozodické transkripce čínštiny a nastíním práci Oldřicha Švarného, jehož celoživotní dílo se stalo inspirací pro mou diplomovou práci. Dále popíšu lineární větné členění, sedm stupňů prominence, a nakonec rytmické větné členění. Samostatnou kapitolu věnuji také čínské herečce 章子怡 (Zhāng Zǐyí), která namluvila rozhovor, jež se stal základem pro mou analýzu.

2.1 Prozodická transkripce čínštiny

Prozodická transkripce čínštiny je způsob přepisu čínského textu, který nám pomáhá zaznamenat konkrétní realizaci mluvené čínštiny.³ Prozodická transkripce čínštiny v mé diplomové práci vychází ze systému, který vytvořil a zdokonalil český sinolog a fonetik Oldřich Švarný. Díky prozodické transkripci můžeme zachytit dva hlavní prozodické rysy mluvené čínštiny, především se jedná o členění řeči na úseky pomocí předělů různého řádu a tónovou prominenci jednotlivých slabik.⁴

Švarný se při koncipování systému prozodické transkripce nechal inspirovat několika zahraničními publikacemi, například učebnicí *Beginning Chinese*⁵ od Johna DeFrancise z roku 1963, slovníkem *Dictionary of Spoken Chinese*⁶ z roku 1966 nebo také publikací *Fonetika kitajského jazyka*⁷ ruského sinologa Spěšněva.⁸ Svou práci postupně O. Švarný několik let zdokonaloval a za svůj život sesbíral množství jak teoretických, tak praktických prací a celkem vytvořil čtyři verze prozodické transkripce čínštiny.⁹

---

³ POSPĚCHOVÁ, 2016: s. 22

⁴ TRÍSKOVÁ, 2011: s. 46

⁵ DEFRANCIS, John. *Beginning Chinese*. New Haven: Yale University Press, 1963.

⁶ *Dictionary of Spoken Chinese*. New Haven: Yale University Press, 1966.

⁷ SPĚŠNĚV, Nikolaj Alexejevič: *Fonetika kitajského jazyka*. Leningrad: Izd. Leningradského universiteta, 1972.

⁸ TRÍSKOVÁ, 2011: s. 45

⁹ Tamtéž: s. 46

2.2 Lineární větné členění

Souvětí a věty se v čínštině zpravidla dále dělí na menší významové ucelené úseky s rytmickou strukturou, kóla. Kóla ve větě poznáme tak, že jsou od sebe odděleny přeryvem, tj. pauzou trvající zlomek až 0,75 sekundy, či tázací, ukončující nebo neukončující intonací.¹⁰ V mé práci jsou od sebe kóla oddělena čárkou. Hranice kól jsou většinou shodné s hranicí věty, „*avšak nezřídka se s nimi setkáváme po preverbálních jmenných členech, tj. podmětu a určení, i po vazbách prepozičních sloves s předmětem; vyskytují se i mezi jednotlivými jmennými členy výřtů.*“¹¹ S menší četností se ale vyskytují také mezi predikativem nebo predikativním komplexem nebo postverbálními jmennými členy.¹² Kóla jsou uvnitř věty oddělena čárkou. Švarný uvádí, že délka kóla je přibližně 6-7 slabik a průměrná délka kól není závislá na tempu řeči, částečně se však odvíjí na délce či složitosti vět, tzn. že v delších souvětích mohou být kóla v průměru o něco málo delší.¹³ Kóla se mohou vyskytovat i jako jednoslabičná, pokud jsou ale delší, rozpadají se podle svého lexikálního složení či gramatické stavby na menší jednotky, které se nazývají segmenty.

Segmenty mohou zůstat jako samostatné jednotky nebo se spojovat do těsnějších celků, čímž vznikají segmenty složitější a vyslovením segmentů poté vzniká ucelený rytmický sled.¹⁴ Segmenty představují sestupné sledy dvou či více slabik s rytmickým přízvukem, tj. iktem, na začátku, nebo sledy vzestupné dvou nebo více slabik s iktem na konci. Sestupným sledům může předcházet předklonka, příklonka se poté připojuje ke sledům vzestupným.¹⁵ Segmenty mohou být i jako jednotlivé iktové slabiky.¹⁶ Průměrná délka segmentu, na rozdíl od kól, je závislá na tempu řeči, kolísá v průměru mezi 2,5 až 4,5 slabiky. Při pomalejší řeči se zkracují a v analýze si tak můžeme povšimnout větší četnosti kratších segmentů s jedním iktem, při rychlejší promluvě mají tendenci se prodlužovat a mají převahu segmenty delší s dvěma ikty.¹⁷ Proces vytváření delších segmentů má za následek to, že se některé iktové slabiky mohou oslabit či neutralizovat.¹⁸

---

¹⁰Tamtéž: s. 10

¹¹ ŠVARNÝ III 1998: s. 23

¹² Tamtéž: s. 12

¹³ ŠVARNÝ, UHER, 2014: s. 10

¹⁴ ŠVARNÝ III, 1998: s. 25

¹⁵ ŠVARNÝ, UHER, 2014: s. 10

¹⁶ POSPĚCHOVÁ, 2016: s. 26

¹⁷ ŠVARNÝ III, 1998: s. 24

¹⁸ ŠVARNÝ, UHER, 2014: s. 10

Podle počtu iktů můžeme rozdělit segmenty na jedno-, dvou-, a tříiktové. Při slučování slabik do segmentů jsou ponechány pohromadě slabiky, která tvoří dvojslabičná a trojslabičná kompozita.¹⁹

Sestupné a vzestupné segmenty se v rámci kóla nachází ve dvou pozicích, na začátku nebo uvnitř a na konci kóla. Jestliže se v analýze vyskytuje kólon tvořen pouze jedním segmentem, jeho pozici chápeme jako pozici na konci.²⁰ Sestupné segmenty se v rámci kóla většinou vyskytují v pozici na začátku a uvnitř kóla, což je především „*dáno i tím, že dvojslabičná kompozita a různá dvojslabičná syntagmata s ne zcela ustáleným přízvukováním mají tendenci se na začátku či uvnitř kóla realizovat sestupně tedy descendentně, avšak na konci kóla, tj. před pauzou, vzestupně, tedy ascendentně.*“²¹ Vzestupné segmenty se naopak vyskytují převážně na konci kóla.²²

Slabiky mohou být jednoslabičné, dvojslabičné, tříslabičné, čtyřslabičné nebo více slabičné. Slabiky, které spolu utvářejí jeden segment, píšeme dohromady nebo oddělujeme spojovníkem.²³ V mé práci používám stejné značení jednotlivých segmentů.

Nižší jednotku segmentu nazýváme binární dvojice. Do takových jednotek se podle rytmických zákonitostí a gramatických vztahů slučují především jednoslabičná slova. Ta se mohou také připojit ke dvoj-, tří- i víceslabičným již utvořeným sledům. V takové situaci se z nich poté stávají předklonky, příklonky či slabiky iktové. Mohou se vyskytnout i jako jednoslabičné plně tónické segmenty, k takovému jevu dochází ovšem jen velmi zřídka.²⁴

2.3 Sedm stupňů prominence

V čínštině nemůže být přízvuková prominence zanedbána. Prozodická stránka čínského jazyka je mimořádně komplikovaná,²⁵ a i když se student u každé izolované slabiky naučí správně vyslovovat příslušný tón, jaký slabika nese, v souvislé řeči při konkrétní realizaci dochází k úpravám – ke zdůraznění či oslabení přízvukové

---

¹⁹ POSPĚCHOVÁ, 2016: s. 27

²⁰ Tamtéž: s. 33

²¹ ŠVARNÝ, UHER, 2014: s. 14

²² Tamtéž: s. 14

²³ Tamtéž: s. 11

²⁴ ŠVARNÝ III, 1998: s. 32

²⁵ TRÍSKOVÁ, 2011: s. 41

prominence.²⁶ V čínském jazyce rozlišujeme slabiky na přízvučné (tónické) a nepřízvučné (atónické). Slabiky tónické můžeme dále dělit na plně tónické a oslabeně tónické.²⁷ „*Iktové slabiky, tj. slabiky na nichž spočívá rytmický přízvuk, označujeme jako arze, všechny ostatní slabiky jako theze.*“²⁸ Ve většině případech se tónická slabika nachází na slabice s významovou složkou, a přípony či předpony zůstávají naopak atónické.²⁹

Pro odlišení stupňů přízvukové prominence, tj. podle škály přízvučnosti Švarný zavedl následující systém a značení:³⁰

- **Zdůrazněně tónická arze** – v textu značíme bílým písmem na černém podkladu a tónovou značkou nad samohláskou, která je nositelem výrazného přízvuku
- **Plně tónická arze** – značíme tónovou značkou nad samohláskou slabiky
- **Plně tónická theze** – značíme tónovou značkou nad samohláskou slabiky
- **Oslabeně tónická arze** – značíme číselným horním indexem např. /sui²/
- **Oslabeně tónická theze** – značíme číselným dolním indexem např. /dian₃/
- **Atónické atónové theze** – bez označení³¹
- **Atónická neutralizovaná theze** – bez označení³²

2.4 Rytmické členění vět

„*Čínština, (na rozdíl od češtiny, která využívá prostředky jiné), za účelem lineárního členění vět a souvětí hojně využívá rytmu řeči.*“³³ Rytmické členění je poté variabilní a závislé především na faktorech jako tempo řeči, podle toho, jak je věta dlouhá,

---

²⁶ POSPĚCHOVÁ, 2016: s. 25

²⁷ ŠVARNÝ, UHER, 2001: s. 40

²⁸ ŠVARNÝ, UHER, 2014: s. 10

²⁹ ŠVARNÝ, UHER, 2001: s. 41

³⁰ Švarného systém značení sedmi stupňů prominence jsem pro lepší přehlednost znázornila v následující tabulce.

³¹ Tyto slabiky jsou vždy bez tónu.

³² Slabiky atónické neutralizované mohou být realizovány i tónicky, ale ve větě se jejich tón ztratí

³³ POSPĚCHOVÁ, 2016: s. 25

zda vyslovujeme věty expresivně či neutrálně či logické nebo kontrastivní zdůraznění některého členu věty.³⁴ V předešlé kapitole jsme si definovali sedm stupňů prominence a už víme, že se slabiky podle přízvučnosti dělí na iktové a neiktové. Právě podle pozice iktů můžeme dále určit rytmické sledy v segmentech a kólech. Ucelenější rytmický sled vzniká až vyslovením všech segmentů v rámci kóla³⁵, přičemž dochází ke střídání přízvučných a nepřízvučných slabik v rámci rytmického sledu.³⁶ Rozlišujeme tři základní rytmické sledy, a to vzestupný, sestupný a akronymický. Stručně si je popíšeme:

2.4.1 Ascendentní rytmus

„Při vzestupném ascendentním segmentu slabice, jež je nositelem iktu, tj. arzi, méně prominentní slabika nebo slabiky, tj. theze, předcházejí.“³⁷ Pokud se však vyskytuje v rámci segmentu thezí více, musí být jejich prominence vzestupná, nejvíc třístupňová.³⁸ K ascendentnímu sledu se může připojit příklonka případně i sled atónických příklonných slabik.³⁹ Švarný uvádí, že pokud se u jednoiktových segmentů nachází dvě iktové slabiky bezprostředně vedle sebe, iktus je na slabice druhé.⁴⁰

Příklady: /rénjiā/ – ascendentní rytmus

/màn-mān-d/ – ascendentní rytmus s příklonkou

2.4.2 Descendentní rytmus

Descendentní rytmus vzniká tak, že za iktovou slabikou theze následuje. Pokud se v daném segmentu vyskytuje thezí více, jde zpravidla o slabiky atónické.⁴¹ Jestli méně prominentní slabika nebo slabiky předcházejí a zároveň se nachází i za ní, vyhodnocujeme takový sled jako ascendentní s připojenou příklonkou.⁴² *„V takových případech je vzestupný sled tvořen nebo obsahuje kompozitum, objektové či modifikované*

---

³⁴ ŠVARNÝ, UHER, 2014: 9

³⁵ Tamtéž, s. 10

³⁶ POSPÉCHOVÁ, 2016: s. 28

³⁷ ŠVARNÝ, UHER, 2014: s. 13

³⁸ ŠVARNÝ III, 1998: s. 33

³⁹ Tamtéž, s. 33

⁴⁰ ŠVARNÝ, UHER, 2014: s. 14

⁴¹ ŠVARNÝ III, 1998: s. 33

⁴² ŠVARNÝ, UHER, 2014: s. 13

sloveso. V ostatních případech mluvíme o sledu sestupném, kterému je přidružená slabika proklitická.⁴³

Příklady: /xiàtián/ - descendentní rytmus

/ní-zhīdao/ - descendentní rytmus s předklonkou

2.4.3 Akronymický rytmus

„V případě, kdy za sebou následují dvě plně tónické slabiky, určuje se pozice iktu právě podle akronymického pravidla. V takovýchto dvojslabičných segmentech je tak vždy iktová slabika druhá, v troj- a víceslabičných segmentech jsou iktové slabiky poslední a první, přičemž nejslabší prominenci má slabika druhá.“⁴⁴ Akronymickému sledu může předcházet předklonka.⁴⁵

Příklady: /yì-kǒuqì/ - akronymický rytmus

/bā-shì-zai-shǒu/ - akronymický rytmus

2.5 Zhang Ziyi

Zhang Ziyi 章子怡 (Zhāng Zǐyí) se narodila 9. února 1979 v Pekingu⁴⁶ a je jednou ze čtveřice⁴⁷ nejznámějších a nejúspěšnějších čínských hereček jak v Číně, tak ve světě.⁴⁸ Její otec je povoláním ekonom a matka pracuje jako učitelka v mateřské školce.⁴⁹

Po tom, co jí doktoři v útlém věku doporučili posílit tělo a zlepšit fyzický stav, rodiče ji v osmi letech poslali studovat tanec na *Xuanxu District Children's school* a o tři roky později ve věku jedenácti let úspěšně složila zkoušky na *Beijing Dance Academy*. O pár let později ji tato akademie pomohla k tomu stát se šampionkou a obdržet cenu na *National Children Young Competition*.⁵⁰ Na škole ale nebyla spokojená. Procházela těžkým obdobím a nesnesla soutěživost, která panovala mezi spolužáky, a dokonce se

⁴³ Tamtéž, s. 13

⁴⁴ POSPĚCHOVÁ, 2016: s. 28

⁴⁵ ŠVARNÝ III, 1998: s. 43

⁴⁶ [cit. 2018-3-29] <http://www.imdb.com>

⁴⁷ tzv. „*Four Dan Actresses*“, mezi které patří i Zhao Wei, Zhou Xun a Xu Jinglei

⁴⁸ [cit. 2018-3-29] <http://www.bfi.org.uk>

⁴⁹ [cit. 2018-3-29] <http://content.time.com>

⁵⁰ [cit. 2018-3-29] <http://ent.sina.com.cn>

jednou pokusila ze školy i utéct.⁵¹ V patnácti letech tedy s tancem skončila a přes obrovskou konkurenci tisíce dívek začala jako jedna z osmi⁵² studovat na prestižní *Central Academy of Drama* v Pekingu.⁵³ Během studia nezáhálela a objevila se i v televizních reklamách, kde si jí poprvé všiml režisér Zhang Yimou 张艺谋 (Zhāng Yīmóu), který ji obsadil do romantického filmu *The Road Home*, kde si zahrála hlavní roli půvabného děvčátka Zhao Di. V roce 2000 za svůj vynikající herecký výkon obdržela *Hundred Flowers Award*.⁵⁴ Na plátna do celého světa se dostal i snímek *Crouching Tiger, Hidden Dragon* natočen režisérem Ang Lee 李安 (Lǐ Ān), který naplno odstartoval její kariéru a otevřel jí dveře do mezinárodního filmového průmyslu. Ang Lee vychází z populárního žánru wuxia⁵⁵ a děj je zasazen do staré Číny, do dynastie Qing.⁵⁶ Tato mezinárodní koprodukce Taiwanu, Hong Kongu, USA a Číny byla oceněna desítkami zahraničních cen a stal se nevídaným celosvětovým hitem. Ačkoli si Zhang Ziyi zahrála ve více filmech s bojovou tematikou, nikdy speciálním výcvikem neprošla. Ve skutečnosti využívá mnoho tanečních pohybů, což dodává bojovým sekvencím ladnost a půvab.⁵⁷ V roce 2016 se dokonce umístil na 35. místě v žebříčku 100 nejlepších filmů 21. století, který na svých stránkách zveřejnil *BBC Culture*. V této anketě hlasovalo celkem 177 filmových kritiků z celého světa.⁵⁸ V roce 2001 si po boku Jackieho Chana zahrála ve svém prvním americkém filmu *Rush Hour 2*. Hned po tom s ní opět režisér Zhang Yimou natočil film *Hero* a *House of Flying Daggers*. Snímek *Hero* se odehrává v době dynastie Qin a vypráví příběh válečníka, který má za úkol v době krutých válek Čínu sjednotit.⁵⁹ Ve filmu *House of Flying Daggers* se Zhang Ziyi setkala s rolí, která pro ni do té doby byla úplně něco nového. Ztvárnila zde slepou tanečnici. S tancem neměla nikdy problém, koneckonců ho několik let studovala a hojně využívala ve svých filmech. Ctižádostivá Zhang Ziyi ale chtěla vnést do filmu opravdovou autentičnost, a tak v rámci přípravy na svou roli se slepou dívkou dva měsíce bydlela.⁶⁰ Vizuálně úchvatný obrázek Japonska předkládá i film s názvem *Memoirs of a Geisha*, další velký Hollywoodský

---

⁵¹ [cit. 2018-3-29] <http://content.time.com>

⁵² [cit. 2018-3-29] <http://www.nytimes.com>

⁵³ [cit. 2018-3-29] <http://www.ent.sina.com.cn>

⁵⁴ [cit. 2018-3-29] <http://www.china.org.cn>

⁵⁵ dobrodružný žánr, který v sobě mísí prvky bojového umění, fantasy a napětí

⁵⁶ [cit. 2018-3-29] <http://www.festival-cannes.com>

⁵⁷ [cit. 2018-3-29] <http://www.imdb.com>

⁵⁸ [cit. 2018-3-29] <http://www.bbc.com>

⁵⁹ [cit. 2018-3-29] <http://www.rottentomatoes.com>

⁶⁰ [cit. 2018-3-29] <http://international.ucla.edu>

projekt amerického režiséra Roba Marshalla. Snímek vyprávějící příběh japonské dívky, která je svými rodiči prodána do okiye a stává se služebnou. Po čase získává možnost stát se opravdovou gejšou a z mladičké dívky se stává nejproslulejší gejša své doby.⁶¹ Mezi další významné projekty, do kterých byla obsazena, patří například i „2046“, „*Jasmine women*“, „*Princess Raccoon*“ nebo „*Dangerous Liaisons*“.

Zhang Ziyi je nejen herečka, ale i modelka a stala se tváří několika světově známých společností jako je kosmetická značka Maybelline, Pantene, Garnier, objevila se v reklamě pro společnost Visa, švýcarskou hodinářskou firmu Omega a spolupracovala se značkami jako Emporio Armani a Tiffany&Co.⁶² Opakovaně se objevila na obálkách časopisů Vogue, Time, Marie Claire, In Style, Bazaar, GQ, Femina, Famous, Elle nebo Cosmopolitan.⁶³

2.6 Stylistika mluveného a psaného textu

Mluvenost a psanost představuje velmi důležitý stylový faktor v lidské verbální komunikaci a nemálo se projevuje i v mém analyzovaném vzorku, proto si zaslouží stručné představení. Při analýze rozhovoru jsem narazila na fakt, že moderní hovorová čínština a psaný čínský jazyk vykazuje jasné odlišnosti. S tím je samozřejmě spojena i připravenost či nepřipravenost textu. Podle Hoffmannové můžeme říci, že tradičně se připravenost spojuje především s monologickými psanými texty, autor je s větší uvědomělostí plánuje, zatímco mluvené dialogické charakterizuje jejich nepřipravenost, jsou více spontánní.⁶⁴ Rozdílnosti ve struktuře a použití mezi mluveným a psaným jazykem jsou nevyhnutelné, jelikož jsou produktem naprosto odlišných komunikačních situací.⁶⁵

Mluvený text (hlavně dialog) je charakteristický určitou mírou neuspořádanosti, je volně strukturovaný a může docházet k prolínání témat nebo motivů. Nepocítuje se nutnost pevně organizovat větu či souvětí, přeroknutí se nehodnotí negativně a „*velkou úlohu má intonace a dynamika řeči.*“⁶⁶ Jsou více dynamické a aktuálnější, nezpracovávají

---

⁶¹ [cit. 2018-4-2] <http://www.nytimes.com>

⁶² [cit. 2018-4-3] <http://www.youtube.com>

⁶³ [cit. 2018-4-3] <http://zz-infos.com>

⁶⁴ HOFFMANNOVÁ, 2016: s. 20

⁶⁵ CRYSTAL, 1987: s. 179

⁶⁶ ČECHOVÁ, 1997: s. 136

příliš náročnou tematiku. Účastník komunikace své myšlenky vyjadřuje s větší konkrétností, osobním zaujetím a subjektivním či emocionálním zabarvením. Tím, že na mluvený spontánní projev nemáme dostatek času na přípravu a dochází k většímu časovému či situačnímu tlaku, nedostává se nám možnost si důkladně promyslet odpovědi,⁶⁷ může se stát, že promluvu realizujeme poněkud roztržštěně a nemůžeme jasně vyjádřit své myšlenky. S tím do jisté míry souvisí i implicitnost a vyšší míry neurčitosti mluveného projevu. Mluvčí užívá vágní či prázdné výrazy, nadměru využívá ukazovací zájmena, vycpávky a významově neurčité formulace. Na mluveném projevu se podílejí i neverbální výrazové prostředky, výkřiky, smích, gestikulace, pohyby rukou aj.⁶⁸

Psaný text je oproti tomu více organizovaný, promyšlený a uvědomělý. Orientuje se hlavně na obsahovou stránku a pojednává o složitější tematice, pokládají se za statické. Díky delšímu času, který může mít autor na přípravu psaného projevu, se v něm vyskytuje větší logičnost, abstraktnost a analytičnost.⁶⁹ „*Tím, že při realizaci psaného textu máme obvykle čas a možnost promyšleně realizovat více či méně připravený plán, je dána jeho větší komplexnost a explicitnost (můžeme domyslet a přesně vyjádřit různé vztahy, významové odstíny atd.)*“⁷⁰ Autor využívá přesných plnovýznamových termínů a výrazů, vyhýbá se vágním či významově prázdným slovům, projev je daleko určitější. Stylista se vyhýbá opakování a snaží se jazykově obměnit výrazové varianty. V psaném projevu můžeme dosáhnout neverbálních prostředků například grafickými prostředky. Například interpunkce nám může uvozovat pauzu, intonaci atd. Psaný jazyk je realizován ve spisovném jazyce.⁷¹

---

⁶⁷ Tamtéž: s. 138

⁶⁸ HOFFMANNOVÁ, 1997: s. 78

⁶⁹ CRYSTAL, 1987: s. 179

⁷⁰ HOFFMANNOVÁ, 1997: s. 77

⁷¹ Tamtéž: s. 79

3 Praktická část

Praktická část mé diplomové práce se bude primárně zabývat analýzou mluveného čínského textu a fonetickou analýzou, která je základem mé práce. Nejprve prezentuji analyzovaný korpus a podrobněji popíšu postup zhotovení prozodické transkripce. Následovat bude jeho finální verze s přepisem do čínských znaků a celý analyzovaný vzorek bude opatřen českým překladem. Poté provedu kvantitativní vyhodnocení lineárního členění textu, jednotlivé věty rozčlením na kóla, segmenty a slabiky. Po zjištění jejich zastoupení v korpusu vypočítám jednotlivé údaje týkající se průměrné délky. V další části provedu analýzu rytmického členění vět, ve které se zaměřím zvláště na jednotlivé rytmické tendence segmentů a iktovost slabik. Rytmické sledy budu sledovat jak u segmentů, tak v rámci kól analyzovaného korpusu. Pro přehlednou interpretaci budou mé výsledky opatřeny tabulkami a grafy. Praktickou část práce se budu snažit co nejvíce propojit s částí teoretickou.

3.1 Korpus

Hlavním materiálem pro mou diplomovou práci se stal rozhovor s jednou z nejznámějších čínských hereček Zhang Ziyi. Rozhovor poskytla pro čínskou talk show s názvem 《杨澜访谈录》, ve kterém se moderátorka Yang Lan 杨澜 (Yáng Lán) zaměřuje na životní příběhy, profesní zkušenosti a osobní postřehy mnoha čínských a světových osobností z oblasti mezinárodní politiky, sportu, kultury, obchodu atd. Tento pořad byl na televizní obrazovky uveden v roce 2001 a širokou veřejností je vnímán jako úspěšné propojení Číny se světem.⁷² Tento pekingský televizní pořad má i svůj oficiální kanál na portálu *youtube.com* a je volně dostupný.

---

⁷² [cit. 2018-4-4] <http://www.youtube.com>

3.1.1 Postup zhotovení prozodické transkripce

Korpusem této práce je přepis výše zmíněné audionahrávky do prozodické transkripce. Při prozodické transkripci zkoumaného materiálu jsem použila systém prozodické transkripce čínštiny vytvořený Oldřichem Švarným.⁷³

Prvním krokem práce na korpusu byl důkladný poslech nahrávky a přepis zvukového záznamu do fonetické transkripce pinyin. Tento přepis, bez tónových značek, jsem převedla do elektronické podoby. Pro přepis jsem použila fond *Courier New* právě za účelem snadnější orientace v textu a lepší přehlednosti transkripce. V další části bylo obzvlášť důležité opakovaně přehrávat a pečlivě poslouchat záznam. Za výrazné pomoci vedoucího práce byl text rozčleněn na menší rytmické jednotky. Slova v rámci segmentu jsou znázorněna spojovníkem, hranici kóla poznáme uvnitř věty čárkou a na konci věty větňou interpunkcí.⁷⁴ V další části bylo opět potřeba, za pomoci opakovaného poslechu, vyznačit tónovou prominenci iktových slabik v rámci uceleného rytmického sledu. Stupně prominence jsou značeny následujícím způsobem: Slabiky se zdůrazněnou tónickou arzí jsou v textu značeny bílým písmem na černém podkladu a tónovou značkou nad samohláskou, která je nositelem hlavního přízvuku. Plně tónická arze a theze je značena tónovou značkou nad samohláskou slabiky. Oslabeně tónická arze je označena číselným horním indexem⁷⁵ a oslabeně tónická theze číselným dolním indexem. Atónická atónová theze je ponechána bez označení. Atónová neutralizovaná theze je taktéž ponechána bez označení.⁷⁶ Jako poslední krok následovala celková rekapitulace, zda jsou všechny věty rozčleněny do správných rytmických celků. Takto zkontrolovaná prozodická transkripce byla zapsána do elektronické podoby. Následně jsem text opatřila překladem do českého jazyka, aby byl výsledný korpus kompletní.

Jak jsem již zmínila v předešlé kapitole, jedná se o dialog, ve kterém se zároveň o Zhang Ziyi dovídáme spoustu nových věcí. Vzhledem k povaze textu jsem tedy českým překladem opatřila i otázky, které kladla moderátorka televizní talk show Yang Lan, transkripce její promluvy však není součástí transkribovaného korpusu. Samotný korpus je tedy koncipován následovně: otázky a odpovědi dialogu v čínských znacích,

---

⁷³ Podrobný popis systému prozodické transkripce vytvořené profesorem O. Švarným jsem rozepsala v kapitole 2.1 Prozodická transkripce čínštiny

⁷⁴ viz kapitola 2.2 Lineární větňé členění.

⁷⁵ Číslo indexu odpovídá tónu slabiky.

⁷⁶ Rozdíl mezi atónickou atónovou a atónovou neutralizovanou slabikou jsem popsala v kapitole 2.3 Sedm stupňů prominence.

transkribovaný text promluvy herečky Zhang Ziyi a nakonec příslušný český překlad. Části vět, které mluvčí nevyslovila dostatečně kvalitně na to, abychom je mohli analyzovat, jsou vloženy do hranatých závorek. Stejně tak nelze analyzovat částice či slovní spojení, do kterých je vloženo příliš mnoho emocí, které eliminují tóny.

Číslování vět je důležité pro případné dohledání segmentů v korpusu, které budu kvantifikovat a vyhodnocovat v kapitole 3.4 *Kvantitativní vyhodnocení rytmického členění textu*. Pro lepší přehlednost jsem číslovala pouze každou nově začínající odpověď. Pokud se odpověď mluvčí v rámci jedné odpovědi skládá z více vět, čtenář této práce si sám dopočítá příslušné číslo věty.⁷⁷

Při překladu do českého jazyka jsem brala ohled na charakter textu a preferovala tak volnější překlad, abych dosáhla co největší přirozenosti. Jsem si vědoma, že existuje mnoho variant, jak text přeložit, protože ale samotný překlad korpusu není stěžejní částí mé diplomové práce, uvádím variantu pouze jednu.

---

⁷⁷ Příklad: Pokud je první odpověď očíslovaná číslem 1 a druhá odpověď číslem 5, znamená to, že v rámci první odpovědi se nachází 4 věty.

3.1.2 Transkribovaný text

你会认为自己是一个欲望比较强的人吗？

没有。

1. méi-yǒu.

Řekla byste o sobě, že jste ctižadostivý člověk?

Ne.

没有，所以人家说这个章子怡一看就是很有野心的一个女孩子。

对，我的野心在哪里？

2. duì, wǒ³-d-yěxin zai-nǎli?

Ne? Protože lidé říkají, že jsi už od pohledu velmi ambiciózní žena.

Ale kde že.

你怎么理解野心这两个字？

野心可能就是说，你，你很希望去达到一个什么样的一个目标。

3. yěxīn kěnéngjiu⁴-shi-shuō, nǐ, nǐ-hěnxīwàng qu-dádào yī²-ge shénme-yang⁴-d yī²-ge-mubiao¹.

Co pro tebe znamená slovo ambice?

Já bych řekla, že ambice jsou... prostě že doufáš, že dosáhneš nějakých svých cílů.

不，野心有一种意思就是你想达到一个你不应该达到或者你不应该奢望的那种东西。

你奢望得太远了或者太高了。

4. ni-shēwàngle **tài**-yuǎn-le, huó⁴zhe tai-gāo-le.

Podle mě to slovo má v sobě ukrytý ještě jeden význam. Silně toužíte po něčem, co je pro většinu lidí téměř nedosažitelné.

Doufáte v něco až moc velkého, máte vysoké cíle.

就是高出你的能力的。

我总觉得我是一个意外。

5. wo-zǒng-jue₂de wǒ-shi-yi²-ge yìwài.

Je to něco, co přesahuje hranice našich schopností.

Já myslím, že jsem k tomu přišla jak slepý k houslím, tak trochu náhodou.

怎么个意外呢？

你看我一这个过程我，去舞蹈学校读书，也不是我要去的。

6. ni-kàn-wo zhe⁴-yi-ge-guòcheng-wo³, qu-**wǔ**dao-xuéxiào dúshū, yě-bu-shi⁴ wǒ-yao-qù-d.

Co myslíte tím „náhodou“?

Jen se podívejte na můj příběh, ani studium na taneční škole nebylo moje rozhodnutí.

被动的。

对，就是为了我学舞蹈也是为了让自己的爸爸妈妈担心我生病，担心我身体弱，所以送我去学舞蹈。我考上舞蹈学校我完全对舞蹈一点意识都没有。因为很多同学都是家里是世家，我是什么都不太清楚我就去了然后被架在哪儿了，就开始读这

个书。我那时候总觉得啊呀，因为我跟我比如说亲戚家的小孩就差几天，岁数都一样的，然后你就觉得每天人家爸爸妈妈送着上学，然后煮好早饭，然后衣服给你码号了，然后全部弄好了，晚上来接你回家然后陪你一起做功课。我基本上没有太过过那种日子。

7. duì, jiù-shi, wèile, wo-xue²-wǔdǎo ye³-shi-wei⁴le rang⁴-zìjǐ, bàba-mamā dānxīn wo-shēngbìng, dan¹xin-wǒ shēn¹ti-ruò, suo³yi-sòng-wo-qù xue-wǔdǎo. wo-kǎoshang wǔdao-xuéxiào wo-wánquán, duì-wǔdǎo yì⁴-dian-yì⁴shi dou¹-mei-you³. yin¹wei-wo-hen³-duo-tóngxue dou¹-shi-jiā¹li shì-jiā, wo³-shi-shénme-dōu bu-tài-qīngchu jiu-qù-le ránhòu, bei-jià zai-nar⁴-le, jiu-kāishǐ dú-zhei-ge-shū. wo-nèi-shihou zǒng-jue²de, aiya, yin¹wei-wǒ gen-wo³ bi³ru-shuō qīnqi-jia¹-d xiǎoháir jiu-chà jì-tiān, suìshu dou¹-yì-yàng-d, nǐ³-jiu-juéde měi-tiān rénjiā bàba-mamā sòngzh shàngxué, ránhòu, zhu⁴hao-zǎofàn, ránhòu, yīfu gei-nǐ³ má-haole, ránhòu, quán-dōu nònghaole, wǎnshang-lai jie¹-nǐ-huì-jiā, ránhòu, pei-nǐ³-yìqì³ zuo-gōngkè. wo-jībēnshang mei-you³ tài-guō⁴go nǐ⁴-zhong rìz.

Musela jste.

Ano. Samozřejmě, že jsem tam šla proto, abych se naučila tančit. Na druhou stranu moji rodiče byli přesvědčeni, že mé tělo bylo slabé, a tak abych byla fyzicky zdatnější, poslali mě na taneční akademii. Přestože jsem úspěšně složila zkoušky a nastoupila do školy, o tanci jsem neměla nejmenší poněti. Hodně mých spolužáků pocházelo z tanečních rodin, ale já jsem ničemu nerozuměla, a i přes to všechno mě rodiče nenechali odejít a já začala studovat. V té době mi to dělalo obrovské starosti a silně jsem to prožívala, protože jsem měla daleko těžší život než jiné děti v mém věku. Myslela jsem na to, jak ostatní děti mají ráno připravenou snídani, nachystané vyžehlené oblečení, rodiče je zavezou do školy a večer pro ně zase přijedou, pomáhají jim napsat domácí úkoly. Jednoduše svým dětem se vším pomůžou, ale já jsem nikdy nic takového neprožila.

那你觉得有缺失吗？那个时候特别希望有人能够宠着自己是吧？

对，就觉得为什么我过的是这样的日子，我要自己换那个大被套，然后每天爬上铺。

12. duì, nèi-ge-shi²hou, duì, jiu-juéde wèi-shenme **wǒ**-guò-d shi-zhè-yang-d-ri⁴z, wo-yàoshi, wo³-yao-zìjǐ, huàn-nei⁴-ge dà-beitào, ránhòu měi-tiān, páshang-pù.

Myslíš tedy, že jsi byla o své dětství ochuzena? Protože obzvlášť v takovém věku dítě doufá, že ho budou rodiče hýčkat, že ano?

Přesně tak. Říkám si, proč jsem musela prožívat dny, kdy jsem si musela převlékat povlečení a ukládat se k spánku sama.

每天早上天不亮得起来压腿。这对孩子来说也是一件挺不容易得事情。

因为这不是说一天两天得事情，是几百天。六年。包括《卧虎藏龙》拍戏得过程我也是觉得对我是一个全方面的一种训练。我那时候拍戏，从他们选我到我拍戏整个到完，整个过程当中我觉得自己就是孤零零的一个人，然后要做很多事情，每天要做很多事情然后很多双眼睛在看着你。可能每天都会有人瞪你一眼或者是什，我也不知道。

13. yin¹wei zhe⁴-bu-shi-shuō yì-tian-liǎng-**tiān**-d shìqing, shi-jǐ-**bǎi**-tiān. liù-nian². bāokuò wò-hǔ-cáng-lóng, pāixi-d guòcheng, wo-yě-shi juéde duì-wǒ-shi-yi²-ge, shi-yí-ge, quán-fāngmiàn-d yì-zhong³-xùnliàn. wo-nèi-shi²hou pāixi, cong-tāmen xuǎn-wo dao⁴-wo-pāixi zhěnggè-dao-**wán**-zheng³ guòcheng-dangzhōng wo³-jiu-juéde, zìjǐ-jiù-shi gūlinglíng-d yí-ge-ren², ran²hou-yao-zuò **hěn**-duo-shìqing, měi-tiān yao⁴-zuo hěn-duo-shi⁴qing ranhou⁴ hěn-duo-shuang-yǎnjǐng zai-kànzh-ni³. kěnéng, měi-tiān, dōu-hui-you-ren², dèng-ni-yi-yan³ huo⁴zhe-shi-shénme, wo-yě-bu-zhidào.

Neprobouzet se každý den do krásného rána, to pro děti taky není vůbec jednoduché.

To opravdu není, navíc tohle nebyla záležitost jednoho nebo dvou dnů, byly to desítky a stovky dní. Šest let. I co se týče doby, během které jsem natáčela film Tygr a drak, můžu říct, že ve všech ohledech to pro mě byla opravdu škola života. Od chvíle, co mě vybrali pro natáčení toho filmu až do poslední klapky jsem se cítila velmi osaměle. Denně jsem měla na starosti spoustu věcí, pořád jsem musela něco dělat a neustále mě ostatní pozorovali. Každý den se vyskytl někdo, kdo na mě stále zíral...nebo jak to říct? Nevím.

可能是你敏感还是怎么样。

没有。我就觉得有很大的压力。我不会打，我不会演戏，我什么都不会。就这样一个人然后来到这样一个剧组，然后李安的那种眼神和那种无形的压力，我觉得我怎么挺过来的，我就是一股劲儿我觉得。我当然就是想，他选我了，我就别让他失望，唯一的想法，我没有想我要把这个角色演得多么棒。我没有想过这些，我就是想了，我不能让导演失望。我尽量做到我最好的。

18. méi-yǒu. wo³-jiu-juéde you³-hen-dà-d yali⁴. wo³-bu-hui-dǎ, wo³-bu-hui-yǎnxi wo-shénme-dou bu-huì. jiu-zhèyang-d yi²-ge-rén ranhou⁴ lai²dao-zhèyang yi²-ge-jùzǔ, ran-lǐ-ān-d nèi-zhong-yǎnshén he-nei⁴-zhong wúxing-d-yali⁴, wo-juéde, wo-zěnmè tīngguolai-d wo-jiù-shi yi⁴-gu-jìn wo-jue²de. wo-dāngran jiu⁴-shi-xiǎng, ta-xuǎn-wǒ-le, wo³-jiu-bie-ràng ta-shīwàng, wéiyī-d xiang³fa wo³-mei-you-xiǎng wo³-yao-ba-zhè-ge juése yan³-d-duōme-bàng. wo³-mei-you-xiǎnggo zhei-xie¹ wo³-jiu-shi-xiǎngle, wo³-bu-neng-ràng dǎoyan-shīwàng. wo-jìnliang zuo⁴dao wo-zuì-hǎo-d.

Možná že jste na tyto věci citlivější než ostatní.

To bych neřekla, ale cítím se velmi pod tlakem. Nemůžu hrát, nemůžu vystupovat, nemůžu v té chvíli dělat vůbec nic. A poté někdo takový jako já přijde mezi skupinu herců a profesionálů, pracujete se známým režisérem, který vám neřekne, co máte dělat, jen to čtete z jeho očí a pohledu. Existují tam různá očekávání, ale i přes to, že jsem v té době neměla dostatek zkušeností, měla jsem vášně a snahu, která mě popoháněla jít vpřed.

Nepřemýšlela jsem nad tím, jak skvěle chci tuto roli ztvárnit, ale stále jsem si opakovala, že si Ang Lee vybral mě, a proto ho nemohu zklamat. To bylo jediné, na co jsem myslela. Nemyslela jsem na svou roli, ale ze všech sil jsem se snažila nezklamat režiséra.

你觉得你这股劲儿你从哪里来的呢？

我觉得可能就是小时候舞蹈给我的那种启发，就是训练给我的启发。除了它锻炼你的这种肢体以外，技能以外，很重要它锻炼你一种意志。你如果能够感受到它的话。

25. wo juéde, kěnéng jiu-shí⁴ xiǎo-shihou-wǔdǎo, gei-wǒ-d nei-zhong³, qǐfā jiu⁴-shí-xùnlian gei-wǒ-d qifa¹. chu²le-ta-duànlian nǐ-d-zhe zhong³, zhīti-yiwài, jìneng-yiwài, hen-zhòngyao ta-duànlian-ni³ yi⁴-zhong-yìzhi. ni-rúguo nenggou⁴ gǎnshoudao-tā-d-hua⁴.

Odkud se ve vás bere taková motivace a odhodlání?

Myslím, že mi hodně dala ta taneční akademie, takže odhodlání jsem se určitě naučila z tanečních kurzů. Protože při tanci nejde jenom o tělo a taneční techniku, co je ale důležitější, učí vás mít i silnou vůli. Musíte se naučit i tanec vnímat.

你十三岁的时候还逃过学是吧？也是你表示反叛的一种表示。

跑过一次，就是拿了钥匙开了门我就跑出去了，然后学校就报警，找不到我了。其实我就在学校的操场里躺着呢。我觉得突然间看到天上的星星就我觉得怎么那么亮呢。我那时候小的时候就是觉得天很蓝，夜里夏天很蓝，然后星星很亮。我突然间觉得可以长叹一口气。我不是逃避那种痛苦，就是训练的痛苦，是一种环境的一种压抑。我受不了。我可以看到那种竞争，但你知道那种勾心斗角的东西，我实在受不了。我不喜欢别人从背后里去说你什么或者是捅你一刀或者什么的。但我现在想想，其实这就是一个很正常的社会现象。

28. pǎogo-yi-ci⁴, jiu-shi⁴ na²le-yào⁴shi kāile-men² wo³-jiu-pǎochuqule, ranhou⁴ xuexiào jiu-bào⁴jǐng, zhǎobudao wǒ-le. qíshi wǒ-jiu-zai xuéxiào-d cǎochǎng⁴li tǎngzh-ne. wo-jue²de túrán kàndao tiānshang-d xīngxing wo-jue²de zěnme-nàme-liàng. wo-nèi-shihou [xiao de shihou jiu shi jue²de] tiān hěn-lán, yèli xiàtian, hěn-lán ranhou⁴ xīngxing hen-liàng. wo-tu¹ran ye-jué²de keyi³-cháng-tàn⁴ yì-kǒuqì. wo-bú-shi-táohui nei⁴-zhong-tòngku jiu⁴-shi, xùnlian-d-tong⁴ku, shi⁴-yi-zhǒng, huán⁴jìng-d yi⁴-zhong-yāyì. wo-shòubuliao. wo-ke³yi kàn⁴dao nei-zhong³ jìngzhēng, dàn-ni-zhīdao nei-zhong³, gōuxindòujiǎo-d dong¹xi, wo-shí²zai shòubuliao wo³-bu-xǐhuan bie²ren cong-bèihòuli, qu-shuō-ni shen²me huo⁴zhe-shi-tong-nǐ yi-dāo [huozh shenme d]. dan⁴-wo xiànzai-xiǎng, wo-xiànzai-xiǎng qíshí zhe-jiù-shi-yi²-ge hen-zhèngchang-d shè⁴hui-xian⁴xiang.

Když vám bylo třináct, tak jste utekla ze školy, že ano? Byl to i jakési vaše vyjádření odporu.

Ano, jednou jsem utekla. Vzala jsem klíče, odemkla dveře a utekla pryč. Vyučující mě nemohli najít, a tak zavolali policii. Vlastně jsem nebyla nikde daleko, byla jsem na školním hřišti. Ležela jsem tam a dlouze se zadívala na oblohu a naráz jsem si uvědomila ty maličkosti, jak je obloha krásně modrá a hvězdy na ní krásně září. V tu chvíli jsem si mohla s lehkostí vydechnout. Taneční tréninky byly náročné, ale to nebyl hlavní důvod, čemu jsem chtěla uniknout. Chtěla jsem se vymanit ze zajetí toho prostředí, kvůli kterému jsem se cítila tak udusaná. Nemohla jsem to dál snášet. Cítila jsem tam obrovskou soupeřivost, všichni se předháněli, kdo bude lepší, už toho bylo na mě až příliš. Nemám ráda, když o vás ostatní mluví za vašimi zády, když vás pomlouvají nebo něco podobného. Když se nad tím teď ale zamyslím, s takovým chováním se člověk potká asi všude.

而且到了电影圈的话，我想这种勾心斗角是有过之而无不及了。

所以我觉得我工作拍戏，就是我的工作，我不拍戏电影对于我来说就是一种享受或者是一种娱乐。我希望自己分得很清楚，我不喜欢在这个圈子里面。

37. suo³yi wo³-juéde wo³-wo-gōngzuò pāi^{xi} jiu⁴-shi wo³-d-gōngzuò wo³-bu-pāixi, diànyǐng duìyu-wo³-lai-shuō jiu⁴-shiyi-zhōng, xiǎngshòu huó⁴zhe-shi-yi-zhōng yúlè. wo-xīwang zì⁴ji-fēn-d hen-qīngchu, wo³-bu-xǐhuan zai-zhèi-ge quan¹z-li.

Když jste se pak dostala mezi lidi z filmového prostředí, myslím, že tyto intriky nabyly úplně jiného rozměru.

Pracuji jako herečka, to je moje práce, takže když natáčím film, je to pro mě potěšení, dělám to pro zábavu. Doufám, že se od takového okruhu lidí budu držet dál, protože bych se opravdu v takovém prostředí necítila dobře.

你一直是个胆子比较大的女孩子吗?

我是性格里面有一点那种就是爱管闲事那种, 打抱不平。

39. wo³-shi-xìngge-limian you³-yi-dian-nei-zhōng, jiù-shi, ài-guǎn-xiánshìr nei-zhong³, dǎbaobùpíng.

Byla jste vždy odvážná?

Mám to v povaze. Jsem ten typ člověka, který se tak trochu motá do věcí ostatních a hájí slabší.

管过什么闲事?

上中戏吧。那时候下课我们是在中戏那胡同里面, 然后我记得我坐车回家, 我就看到一个小孩可能也就是十六、十七一个农民, 就是一个小孩。他骑三轮车然后胡同里的那种小孩特坏的那种高中生, 就故意倒在他的车下面了。就说你把我撞了, 你要赔钱什么。我刚好走在那儿, 我说什么我就明明看到他自己倒在那儿, 三个人就骗一个男孩。欺负人嘛他们, 我就是说刚才发生什么我都看见了, 交道口派出所就在胡同里面我说我愿意跟你们过去。

40. shàng-zhōng-xì-ba. nèi-shihou, xiàkè wo³men-shi-zai-zhōng-xì-d hùtōng-limian-ma, ranhou⁴ wo-jìde wo³-zuo-chē huí-jiā, wo³-jiu-kàndao yi²-ge yi²-ge yi²-ge xiǎoháir kěng-ye-jiu shiliù-qī yi²-ge-nóngmin-ma, jiù-shi yi²-ge-xiǎoháir. ta-qí san¹lunchē ranhou⁴ hùtōngrli-d-nei-zhong³ xiǎoháir tèhuài-d nei-zhong³, nei-zhōng gāozhōngshēng jiu-gùyi, jiu-dǎo-zai-ta¹-d chē-xiàmian. jiu-shuō ni³-ba-wo-zhuàngle ni³-yao-péi-qián shen²me-d. wo-gānghao zou³-zai-nar, wèi-shenme wo³-jiu míngming-kàndao ta¹-zijǐ dǎo-zai-nar⁴, sān-ge-ren jiu-piàn yi²-ge-nánhair. qīfu-ren²-ma ta¹men, wo³-jiu-shi-shuō wo-gāngcái fāsheng-shen²me wo-dōu-kànjian-le, jiāodàokǒu pàichusuǒ jiu⁴-zai-hùtong-li³mian wo-shuō wo-yuànyì gen-ni³men-guòqu.

Do čeho jste se zapletla? Máte na mysli něco konkrétního?

Když jsem studovala na Akademii dramatických umění v Pekingu, tak se mi stala taková věc. Po skončení vyučování jsem na ulici v kampusu čekala na autobus, když v tom jsem uviděla chlapce z venkova, mohlo mu být taky asi šestnáct, sedmnáct let. Prostě nějaký mladík, který řídil rikšu. Přišel k němu student z kampusu a úmyslně se mu svalil pod kola. Student na chlapce začal hned pokřikovat, že do něj vrazil on, že tohle si zaplatí a podobně. A proto, že jsem stála opodál, jsem jasně viděla, že ten student sám pod ty kola skočil. Bylo to nefér, ten chlapec za nic nemohl, šikanovali ho tři v přesile. Hned jsem řekla, že jsem to všechno viděla a jsem ochotná jít na policejní stanici Jiaodaokou, a říct jim vše, co se stalo.

后来他们仨怎么说？

然后他们仨就觉得碰到一个管事的，烦不烦哪，然后那仨就走了，也没理什么，他们知道理亏么。我看见了然后他们就走了。很可笑是那男孩儿给吓得因为已经他们争执了，然后我出来管的，然后那个蹬三轮那男孩吓得就啥也没说就吓得，那仨一跑，他就赶快就跑了。

46. ranhou⁴ ta¹men-sā-jiu, jiu-juéde, jiu-pèngdao-yi₂-ge guānshìr-d, fán-bu-fan-na, ranhou⁴-nei-sā jiu-zǒu-le, ye³-mei-lǐ shen²me, ta¹men-zhīdao lǐkuī-ma. wo-kànjianle ran²hou-tāmen jiu-zǒu. hen-kěxiào-shi nei-nánháir gei-xiàle yin¹wei yijīng ta¹men-zhēngzhi-le ranhòu wo-chūlai-guān, ranhòu-nèi-ge dēng-san-lúnr nei-nánháir xià-d-jiu, shá-ye-mei-shuō jiu-xià-d nei-sā-yi-pao³ [ta jiu gankuai jiu pao le].

Jak na to ti tři kluci reagovali?

Muselo to pro ně být k vzteku, když jsem se jim do toho připletla. Pak jednoduše odešli, věděli, že to, co udělali, bylo nepřiměřené, neměli na to právo. Jedna věc je ale vtipná. Chlapec z venkova byl kvůli té potyčce vystrašený, a když jsem mezi ně vstoupila já, neřekl vůbec nic. Ti tři studenti už utekli, takže se posadil na svou rikšu a v mžiku utekl taky.

他也赶紧跑了。

他连声谢谢也没说然后我回家就告诉我妈了, 我说今天怎么怎么, 我妈说你不怕人揍你。

49. ta¹-lian-shēng-xièxie ye³-mei-shuō, ranhou⁴-huí-jiā jiu-gàosu wo-mā-le, wo-shuo¹-jīntiān zěnme-zenme, wo³-ma-shuō, ni³-bu-pà ren-zǒu-ni.

Takže taky utekl.

Neřekl ani děkuji. Když jsem pak přijela domů a řekla mámě, co se dneska přihodilo, řekla mi „ty se vůbec nebojíš, že ti jednou někdo natluče.“

那个时候就觉得, 别不及格, 别成班上最差的学生, 那个就是一个动力, 最大的动力。

50. nèi-ge-shi²hou jiu-juéde, bié-bu-jígé, bié chéng-bānshang zui-chà-d xuésheng, nèi-ge-jiu⁴-shi yi²-ge-dòngli, zui-dà-d dong⁴li.

(reaguje na doplňující televizní medailonek)

Tedy jsem si říkala, že musím projít, že nemůžu propadnout, nesmím dopustit, abych byla nejhorší student ve třídě. To byl můj hnací motor, to mě motivovalo jít vpřed.

但是你一年级的時候曾經對自己非常沒有自信還想過退學是嗎？

對。

51. duì.

Vy jste ale v prvním ročníku měla období, kdy jste měla hrozně malé sebevědomí, nevěřila jste si, a dokonce jste chtěla i školy zanechat, že ano?

Je to tak.

你覺得自己特別不適合當演員還是。。

我很怕。站在這個教室裡面我會自己發抖然後我會覺得怎麼這個教室怎麼大的呀，然後有那麼多人在看著你。

52. wo³-hen-pà. zhànzai zhei⁴-ge jiàoshi-li³mian wo-hui⁴, wo³-hui-zijǐ fādou ranhou⁴ wo³-hui-juéde, zěnme zhei⁴-ge-jiàoshi zhème-dà-ya, ran²hou-you³ nàme-duo-ren² zai-kànzh-ni.

Myslela jste si, že se pro herectví nehodíte nebo...?

Měla jsem strach. Stála jsem v učebně, celá se chvěla, kolem spousta lidí, co mě pozorovali a cítila jsem se maličká v porovnání s tím, jak obrovská mi ta učebna připadala.

那时候你觉得让你演的最不可思议的这种小品是什么？

耍猴。

54. shuǎhóur.

Co se týče umělecké tvorby, jakou nejšilenější roli jste musela zahrát?

Shua-hou.⁷⁸

怎么叫耍猴？你演猴子还是演耍猴的？

耍猴的也演，然后猴子也演。因为觉得你真的接受不了。太不可思议了。怎么就变成一猴子？你怎么又变成一耍猴的了，你就特别没有，完全都是你人是空的，是一个空壳。你连想的那个思维都没有。你怎么样去设想它都没有。

55. shuǎhóur-d yě-yǎn ran²hou hóuz-ye-yǎn yin¹wei-juéde ni-zhēn-d jiēshoubuliao. tài-bu-ke-sīyì-le ni-zěnme jiu-biàncheng yi-hóur? ni-zěnme you-biàncheng yi-shǎhouz₂-le, ni³-jiu-tèbie mei-you³, mei-yǒu wánquan dōu-shi, ni³-shiren²-shi-kōng-d, shi-yi²-ge kōngké. ni³-lian-xiǎng-d nei⁴-ge, sīwei dou-méi-you. ni³-zenme-yàng qu-shèxiang ta¹-dou-méi-you.

Co přesně máte na mysli? Hrála jste tu cvičenou opici nebo pouličního umělce?

Hrála jsem jak cvičenou opici tak pouličního umělce. Tohle představení bylo něco skutečně úžasného, naprosto mě to ohromilo, protože kde jinde se vám naskytne příležitost hrát opici a hned na to ztvárnit pouličního umělce. Do té doby, dokud si to na vlastní kůži nezkusíte, tak nemáte ani šanci si představit, jaké to opravdu je.

但是到你毕业演出的时候，据说你当时是非常投入的，以至于实际上已撞破了玻璃，身上都拉破了。

---

⁷⁸ Krátké dramatické vystoupení, kde vystupuje pouliční umělec a jeho cvičená opice.

那个时候已经上了大三了吧，就是已经过了一两年的样子了。演的是一个妇女，农村的妇女去油田上看她的丈夫，然后就是一段故事关于他们没有感情呀因为丈夫一直就是在油田上工作。我们那天是最后一个节目。你就很投入就冲出舞台是要跑着冲出去的。然后没想到就是，不知道为什么，我觉得人有的时候就会有点。。不知道。

60. nèi-ge-shi²hou yi³jing-shàngle, dà-sān-le-ba, jiu⁴-shi yijīng guòle yi-liǎng-nian-d yàngz-le. yǎn-d shi-yi⁴-ge, yi-gè yi⁴-ge-fù³nǚ, nóngcun-d-fù³nǚ qù, yóutiānshang qu-kàn ta¹-d-zhàngfu, ránhòu jiu⁴-shi yi²-duan gùshi guānyú, tāmen, ta¹men-mei-you³ gǎnqing-ya yin¹wei-zhàngfu yizhí jiu⁴-shi, zai-yóutiānshang gongzuò. wo³men-ye³-shi zuìhòu yi²-ge-jiémù. juéde hen-tóurù jiu-chōngchu-wutái shi⁴-yao-pǎozh chōngchuqu. ránhòu⁴ mei²-xiàngdào jiu⁴-shi, bu⁴-zhidào wèi-shenme, wo-juéde-ren² yǒu-d-shi²hou jiu-huì, you-diǎn... bu⁴-zhidào.

Během vašeho absolventského vystoupení jste prý byla do své role tak zapálená, že jste během představení nevědomky narazila do zrcadla.

To už jsem byla asi ve třetíáku. V mém absolventském vystoupení jsem hrála ženu z venkova, která jde navštívit svého manžela na ropné pole. Je to vlastně příběh o tom, jak tento manželský pár nemá možnost budovat svou lásku, jelikož manžel není vůbec doma a stále pracuje. Naše vystoupení bylo na programu jako poslední. Ve své roli jsem musela seběhnout z pódia a pak přišla ta srážka. Moc si neuvědomujete okolní svět, nevím jak to říct, ale myslím, že člověk může mít někdy takový pocit jako...nevím.

太投入了。

失了魂了或是什么，就整个人就冲出玻璃了。然后第一个反应就是天哪，脸。第一个反应就是脸然后就使劲摸脸，然后就觉得哎，没事，脸不疼，然后再一看就全是血。然后我就发现动脉被拉了，因为整个手这样子出去了。然后就这样子就使劲压着动脉就上台谢幕，然后很巧就那天我爸爸妈妈在现场。

65. shī-le hún-le huò-shi-shen²me jiu-zhěng-ge-ren²
chōngchu bōli-le. di-yī-ge-fǎnyìng jiu⁴-shi-tiān-na, liǎn.
di-yī-ge-fǎnyìng jiu⁴-shi-liǎn ranhou⁴ jiu-shǐjìn mō-liǎn
ranhou⁴ jiu-juéde, ai, méi-shìr, liǎn-bu-téng, ranhou⁴ zài-
yì-kàn jiu-quán-shi-xuě. ranhou⁴ wo³-jiu-fāxian dòngmài
bei-lā-le, yīn¹wei zhěng-ge-shǒu zhe⁴-yangz, chūqule.
ranhou⁴ jiu-zhè-yangz, jiu-shǐjìn-yāzh dòngmài jiu-
shàngtai-xièmù, ranhou⁴ hěn-qiǎo jiu⁴-nei-tiān wo-bàba-māma
zài-xiànchǎng.

Vžila jste se až příliš do své role.

Dala jsem do té hry všechno, zapojila jsem tělo i duši, ztratila jsem ponětí o světě a celým tělem jsem narazila do zrcadla. Moje první reakce byla “proboha, můj obličej”. Jako první jsem myslela na můj obličej. Sebrala jsem odvalu a rukou si na něj sáhla, pomyslela jsem si, že je vše v pořádku a nic se nestalo, na tváři nic nebylo. Poté jsem se podívala a uviděla, že celý můj obličej byl od krve.

V tu chvíli jsem zjistila, že mám poraněnou žílu, protože jsem do zrcadla narazila celou paží. Když jsme skončili představení a šli se na jeviště uklánět, musela jsem si druhou rukou zranění držet. Naneštěstí byli zrovna ten večer v sále i moji rodiče.

那把你妈妈吓坏了。

然后吓坏了。我妈妈吓得都傻了在底下。然后衣服也没换就穿着这一堆东西，带着那个黑脸，就跑到我们学校那东四医院，跑到那边去。赶快我想完蛋了缝针。

70. ránhòu xiàhuài-le wo-māma-xià-d dou-shǎ-le zai-dìxia.
ránhòu, yīfu-ye-mei-huàn jiu-chuānzh zhe⁴-yì-duì-dōngxi,
dàizh nei-dà-hei-lian³ jiu-pǎodao, wo³men-xuéxiào nei-
dōngsì, yīyuàn, pǎodao nei⁴-bian-qù. gǎnkuài wo-xiǎng-
wandàn-le féngzhēn.

Musela jste svou mámu určitě hodně vystrašit.

Máma byla tak vystrašená, že na místě jako by zamrzla. Ani jsem se nestačila převléct, měla jsem na sobě pořád oblečený kostým a obličej pomalovaný černou barvou. Doběhli jsme do naší univerzitní nemocnice a co nejdříve jsem tu ránu chtěla mít zašitou.

现在还有疤吗？

疤是在手心，白色的，有一大道子，没有缝针。

73. bā-shi-zai-shǒu shǒuxīn, báise-d, you³-yi-da-dào, méi-you féngzhēn.

Zůstala vám jizva?

Ano, na dlani mi zůstala velká bílá jizva, přestože šití nakonec nebylo potřeba.

在这个过程中可能你一直对这个“痛”要去理解不同的“痛”。你能不能跟我说说这几出戏里这个“痛”都怎么不一样？

我觉得皮肉之痛都没有什么了不起的。真的。

74. wo-juéde, pírou-zhī-tòng, dōu-mei-you-shen²me liǎobuqi³-d. zhēn-d.

V takovém procesu si určitě musíte projít různými druhy bolesti. Můžete mi říct, v čem jsou tyto bolesti odlišné?

Fyzická bolest je to nejmenší. Opravdu.

你受过的最大的一次皮肉之痛是哪一次？

这次《十面埋伏》吧。我被打得。整个我突然觉得哎，停了这个世界，被打完以后发现突然间很静，什么都听不到，就蒙了人一下。

76. zhei-ci⁴ shí-mian-máifu-ba wo³-bei-dǎ-dao. zhěnggèr wo-túran juéde ei, tingle zhei⁴-ge-shìjie, bei-dǎwan-yihou⁴

fāxiàn, tu²ran-jiān hěn-**jìng**, shen²me-dōu tīngbudào, jiū-**mēng**le-ren² yìxia⁴.

Vzpomenete si na váš nejbolestivější úraz?

To bylo asi tehdy, když jsem natáčela film *Klan létajících dyk*. Když jsem se po úderu svalila k zemi, říkala jsem si, že se musel zastavit svět. Po ráně do hlavy jsem si uvědomila, že je kolem mě ticho, nic jsem neslyšela, můj mozek jakoby nepracoval.

什么东西打到你头上了呢?

我的棍子。

78. wo³-d-gùnz.

Co vás udeřilo?

Moje hůl.

你自己的棍子?

对, 我自己的棍子。因为跟盾牌在打, 我是棍子, 他 (武术 指导) 就说你的挥的力要再强一点, 然后那男孩他也听到了, 其实他不需要往前冲, 只要我挥的力大那个力度就有了。但他一冲所以那个距离就很近了。

79. duì, wo-**zì**ji-d gùnz. yin¹wei gen-dùnpai-zai-dǎ-ma, wo³-shi-gùnz ta¹-jiū-shuō nǐmen-d ni³-d huì-d lì-yao zai-qiáng-yi-dian³, ranhou⁴ nei-nánhair ye-jiū⁴ **tā**-ye-tīngdao-le qíshí, ta-**bù**-xuyao wang³-qian chōng, zhiyao⁴ **wǒ**-hui-d-lì-dà nei⁴-ge-lìdu jiū-yǒu-le. dan-**tā**-yì-chōng suo³yi nei⁴-ge-jùli jiū-**hěn**-jìn-le.

Vaše vlastní hůl?

Přesně tak, moje bojová hůl. Bojovala jsem s protivníkem, který měl štít. Režisér poznamenal, že se musím více rozmíchnout. To ale uslyšel i druhý aktér, který si myslel, že má udělat totéž. Takže jsme oba udeřili poměrně velkou silou, vzdálenost mezi námi se zkrátila a hůl mě praštila do hlavy.

所以他就给你弹回来了。

对，你想那个力有多大整个一棍子上来，就是一闷棍，后来副导演跟我讲他说我从来没有见过一个人同时有 6 颗眼泪。6 滴眼泪像葡萄珠一样，就这样子叭啦叭啦叭啦掉下来。我都没有反应。

82. **duì**. ni-ràng nei⁴-ge-li you³-duo-dà zhěnggèr, zhěngge-yi-gùnz shang⁴lai, jiu⁴-shi yi-mēn-gùn, jiu⁴-shi-yi-men-gùn. ranhou² fùdaoyǎn gen¹-wo-jiǎng wo-cónglai mei²-you-jiàngo yi²-ge-rén tóngshi-you³ **liù**-ke-yǎnlèi. liù-di-yǎnlèi xiang-pútaozhū-yiyang⁴, jiu-zhè-yangz **bā**la-bāla-ba¹la diao⁴xialai. wo³-dou-méi-you fǎnying.

Takže se odrazila.

Ano, hůl se prostě odrazila zpátky a pak přišla neočekávaná rána. Najednou přiběhl asistent režie a říká mi, že ještě nikdy neviděl nikoho, kdo by tak úporně brečel jako já. Tekly mi slzy jako hrachy, žádným jiným způsobem jsem na tu situaci nedokázala zareagovat, jednoduše jsem hrozně brečela.

我看《十面埋伏》的时候看到你从雪里又挣扎着爬起来。首先那个地方我觉得有一点点好笑因为觉得你已经死过两回了，怎么又起来了，但是我当时第一个反应我就想哎呦，穿那么一点衣服不要冻死了。

对，那还可笑就是躺在地上我实在是冻得不行了。然后因为你不能动，你知道有的时候就给你盖好雪了，你都不可以动，我一直在底下。然后我开始抖了我的嘴巴开始抖，然后副导演看见说“子怡，你没有台词”。然后我就弄得哭笑不得的，我控制不了了，那时候已经。

87. duì. nei-hái-kexiào jiu⁴-shí, tang³zai-dìshang wo-shízai-shí **dòng**-d-buxing²-le. ranhòu, yin¹wei-nǐ ni³-buneng-dòng-ma ni-zhīdao you³-d-shíhou jiu⁴-gei-ni³ gàihao-xuě-le ni-dōu bu⁴-keyi-dòng wo-yízhi zai-dìxià. ranhòu⁴ wo³-kaishi-dǒu-le wo³-d-zuǐba kai¹shi-dǒu, ranhòu⁴ fu⁴daoyǎn kan⁴jian-shuō, zi-yí ni-méi-you táicí. ranhòu wo³-jiu-nòng-d kǔxiaobudé-le, wo-kòngzhibuliǎo-le **nèi**-shíhou yǐjīng.

Když jsem se na tento film dívala (*Klan létajících dyk*), tak jsem se zarazila u scény, ve které jste měla obtíže vyškrábat se ze sněhu. Nejprve mi to přišlo trochu vtipné, protože vaše postava ve filmu už dvakrát zemřela, a i přes to jste se tam potřetí objevila. Poté jsem se ale zarazila a zůstala v údivu, jelikož jste na sobě měla tak malou vrstvu oblečení, že jste snad musela skoro umrznout.

Ano, vtipnější ovšem je to, že jsem ležela na zemi a byla mi taková zima, že jsem se opravdu nemohla hnout. Byla jsem pokryta sněhem a musela jsem nehybně ležet na zemi, věděla jsem, že se nemůžu pohnout. Zimou jsem se začala třást, zuby se mi drkotaly, a v tom mi asistent režie říká „Ziyi, zapoměla jsi říct svůj text“. V tu chvíli jsem už opravdu nevěděla, jestli se mám smát nebo brečet.

那你刚才说的这个比皮肉之苦更难以忍受的是什么之苦？相对于皮肉来说可能是心理上或者精神层面的对吧？

对，如果你能够多一些人去理解你的话，其实就像刚才我们闲聊的时候说，你希望别人去理解你，但是别人任何一个人他没有，如果他愿意去理解你的话，也许他会去替你，站在你的立场上去想一想，但是他没有这个义务。

92. duì, duì, jiu⁴-shí, ru²guo ni-nénggòu **duō**-yi-xie-ren² qu-lǐjie-ni³-d-hua qíshi-jiu-xiang⁴ gāngcai wǒmen, xiánliáo-d-shí²hou shuō, ni-xīwang biéren-qu lǐjie-ni, dànshì, biéren, **rèn**he-yí-ge-ren² ta-méi-you, ru²guo ta-**yuàn**yi-qu lǐjie-ni³-d-hua yexǔ ta¹-hui-qù tì-nǐ, zhànzai

ni³-d-lìchangshang qu-xiǎng-yi-xiang, dan⁴shi-ta-méi-you
zhei⁴-ge-yìwu.

Zmínala jste, že je ještě něco horšího než fyzická bolest. Máte tedy asi na mysli psychickou nebo emocionální bolest, mám pravdu?

Máte. Je to vlastně to, o čem jsme se před chvílí bavily. Doufáte, že vám lidé rozumí a snaží se vás třeba i pochopit, i když ve skutečnosti to není jejich povinnost. Jsou-li ochotní, představí si, jaké to je být ve vaší kůži, ale...

没有这个义务。你什么时候认识到这一点？

因为从我一出道拍《我的父亲母亲》直到现在我总觉得就是各种各样的声音在我身上都不断地在发出或者是可能还会继续延续下去。我那时候会说我很努力啊，我很不容易啊，你看那个戏多难拍的什么，然后慢慢地我发现其实我没有这个必要了。我现在就不讲这些了。我觉得可能是因为我长大了，我会觉得人家这样子想是有道理的。

93. yin¹wei-wǒ cong-wǒ yi-chūdào, pai-wǒ-d-fùqin-mǔqin
zhidào-xianzài wo-juéde jiu⁴-shi gè-zhong-ge⁴-yang-d
shēngyīn zai⁴-wo-shēnshang, dōu, búduàn-d-zai⁴, fāchū
huo⁴zhe-shi, keneng² hai-hui⁴-jìxù yánxùxiāqu. wo-nèi-
shíhou-huì, huì-shuō wo³-hen-nǚlì-a, wo-hěn bu-róngyì-a
ni-kàn nei⁴-ge-xì, duō-nán-pāi-d, rán²hou-wǒ màn-mān-d wo-
fāxiàn qíshí wo-méi-you zhei⁴-ge-bìyào-le. wo-xiànzài-jiu,
bu-jiǎng zhe-xie¹-le wo-juéde, kenéng-shi yin¹wei-wǒ wo-
zhǎngdà-le wo-huì-juéde rénjiā zhè-yangz-xiang³-shi, you-
dàoli-d.

Není to jejich povinnost. Od kdy jste si tohle začala uvědomovat?

Od první chvíle, kdy jsem započala svou hereckou kariéru a natáčela film „Cesta domů“ až do této chvíle až do dnes. Stále jsem vykládala ostatním lidem, jak to mám těžké, jak tvrdě pracuji, sama myslím můžete vidět, že některé scény nebylo lehké zahrát. Poté jsem si ale pomalu začala uvědomovat, že to není zapotřebí, takže jsem se o takových

věcech přestala bavit. Možná je to i z toho důvodu, že jsem již dospělá a sama cítím, že je lepší přemýšlet spíš tímto způsobem.

但是一个人自己要是觉得受到伤害的话，一个人是容易挺过去的。但是如果你看到比如说自己爱的人，比如说自己的爸爸妈妈也要为此经受很大的压力的话。

这是我最大的痛可能是。因为你慢慢地你知道你是身处在这样的一个环境里面，很多事情你就想得开一些，但你的父母他们不了解嘛。所以当他们看到那些很夸张很无边的东西他们就会觉得这是一个很陌生的人，我们不认识。

96. zhe⁴-shi-wǒ zuì-dà-d, zuì⁴-da-d-tòng ke³neng-shi.
yīnwei, nǐ, màn-mān-d-ni³ zhīdao, ni³-shi-shēnchǔ zai-
zhèyang-d-yi²-ge huánjìng-limian, hen³-duo-shìqing ni³-jiu-
xiǎng-d-kāi-yi-xie, dan⁴-ni-d-fùmǔ ta¹men bu-liǎojiě-ma.
suo³yi-dāng-tamen kàndao nei⁴-xie hěn, hen-kuāzhāng hen-
wúbiān-d-dong¹xi ta¹men-jiu-huì, ta¹men-hui-juéde, zhè-shi-
yi²-ge hen-móshēng-d-ren² wo³men-bu-rènshi.

Pokud má člověk problémy, nějak se s tím dokáže vypořádat. Přesto lidé, které máme rádi, třeba konkrétně vaši rodiče, musí také cítit ohromnou bolest, když vás vidí se trápit.

To je něco, co mi dělá největší starost. Protože já si postupně uvědomuji, v jakém se pohybuji prostředí, už si z těch věcí nedělám tak těžkou hlavu, ale moji rodiče to vidí pouze zvenčí a nedokáží to zcela pochopit. Takže když potom dočítají o všech těch přehnaných bulvárních lžích, mají určitě pocit, že jsem úplně jiný člověk, že jsem někdo cizí.

你觉得哪些事情对他们的伤害也非常大？

无非就是绯闻吧。因为我曾经看过一个绯闻实在是不着边际，我看了这个我就想是我说我真的很气很气，我就说着说着，我就控制不住我就跑到厕所去哭了。哎呀，我就觉得，但是妈妈在，你知道吧。妈妈在，我又不想让妈妈看到我难过。

你知道父母一看到孩子难过他会更痛。我就在里面，我就让自己安静了，安静了，然后我才出来，但是你知道那种状态你是掩饰不了的。你不能说两分钟你就没事了。那个事情会困扰着你，你会去想那些，然后我妈妈看到。我看得她是很痛的，她也很难受，但是我觉得那个时候就不要讲什么了。就真么办呢，我怎么样去解决这个问题？

99. wufēi jiu⁴-shi fēiwén-ba. yīnwei, wo-céngjing-kàngo
yi²-ge, yí-ge, yi²-ge-fēiwén shizài-shi buzháo-biānjì, wo-
kànle-zhei⁴-ge wo³-jiu-xiǎng, shì wo-shuo¹ wo-zhēn-d hen-qì-
hen-qì⁴ wo-jiu⁴ shuōzh-shuo¹zh wo-jiu⁴ kòngzhìbuzhù wo-jiu⁴
pao³dao-cèsuo-qu kū-le. aiya wo³-jiu-juéde, dan⁴shi māma-zài
ni-zhī⁴dao-ba. māma-zài wo³-you-bu-xiǎng rang-māma-kàndao
wo-nánguò. ni-zhīdao fu⁴mu-yi-kàndao háiz-nanguò tā-hui
gèng-tong. wo³-jiu zai-lǐmian wo³-jiu, rang-zìjǐ anjīng-le,
anjīng-le ran²hou wo³-cai-chūlai, dànshi, ni-zhīdao nei⁴-
zhong-zhuàngtai ni³-shi yǎnshibuliǎo-d. ni³-bu-neng-shuō
liǎng-fenzhong¹ ni-jiu⁴-mei-shìr-le. nei⁴-ge-shìqing-hui⁴
hui-huì, huì, hui-kùnraozh-ni³, ni³-hui-qu-xiǎng nei-xie¹,
ranhou⁴ wo-māma-kàndao. wo-kàndao tā-shi-hen-tòng-d ta-yě,
ta¹-hen-nánshòu dan⁴shi, wo-juéde nèi-ge-shi²hou jiu⁴-buyào
jiǎng-shenme-le. jiu⁴-zenme-bàn-ne wo³men-zenme-yàng qu-
jiějué zhei⁴-ge-wènti?

Co myslíte, že jim ubližuje nejvíce?

Falešné sexuální skandály. Jednou jsem si doma přečetla naprosto absurdní článek o tom, že mám s někým poměr. Hrozně jsem se rozčílila, protože na tom nebylo ani trochu pravdy. Byla jsem tak plná vzteku, že jsem se nemohla ovládat, prostě jsem utekla na záchod a brečela. Cítila jsem se opravdu mizerně, ale věděla jsem, že je že máma doma a nechtěla jsem ji opět přivést do situace, kdy by z toho byla nešťastná. Protože sami víte, když rodiče vidí své děti nešťastné, jsou tím zraněni ještě víc. Teprve až když jsem se uklidnila, vyšla jsem ze záchodu ven. Je ale těžké takové rozpoložení zakrývat, není to jen tak. Nestane se během minuty, že je vše zase v pořádku. Takže to na mě máma

samozřejmě poznala, viděla jsem na ní, že ji to trápí, ale už jsem to nechtěla dále rozebírat. Protože co jsem měla v takové situaci dělat? Jak jsem měla sama takový problém vyřešit?

你有没有觉得哪一次自己接近自己忍受的极限了，就是觉得自己快挺不下去了？
没有，我都挺得过来，没有什么挺不过去的。

109. méi-yǒu, wǒ-dōu tǐngdeguolai, méi-you-shen²me
tǐngbuguoqu-d.

Ocitla jste se někdy na hranici svých možností, kdy už jste věděla, že „nemůžete dál“?

Ne, vždy jsem se se vším poprala. Nikdy jsem se do takového bodu nedostala.

将来呢？

我很坚强。

110. wǒ-hen-jiānqiáng.

Myslíte si, že se do něj někdy dostanete?

Já toho vydržím opravdu hodně.

那你有时候会不会想到就是说自己要学得乖一点呢，以后的一些开玩笑的话比如说是不能说的？

我还是觉得你自己是一个什么样的人你就怎么样去面对。

111. wǒ-háishi juéde-ni, nǐ-háishi jiù-shì-yǐ, nǐ-zìjǐ shì-yì²-ge shen²me-yàng-d-ren² nǐ³-jiù-zen³me-yàng qu-miàn-duì⁴.

Máte někdy pocit, že byste měla být opatrnější ve způsobu vyjadřování, například abyste předešla případným pomluvám, když se třeba jen v žertu o něčem zmíníte?

I když pomluvy a lži vzniknou, záleží jen na charakteru naší osobnosti, na tom, jak se k takovému problému sami postavíme.

但是你怎么保护自己呢？

那就少说呗。

112. nà-jiu, shǎo-shuō-bei.

Musíte se ale přece nějak chránit?

Musím si dávat pozor na pus.

但你觉得自己的骨子里是比较开放的和比较这种现代还是说，相对来说，比如说在爱情个方面的观念上，自己其实是一个传统或者是保守的人？

我是一个责任感很重的人。比如说一旦你爱上了一个人或者是你有了这份情感我就觉得你不会说走就走或者是说放弃就放弃了。那如果我是这样的话我就不可能，你变得好像那么随意的，你可以投入到一段恋情你走了，然后又投入到另外一段恋情。我很难做这么洒脱在感情上面。我做不到。

113. wǒ-shì-yi²-ge zérengǎn hen-zhòng-d-ren². yi²-dan-nǐ
bi³ru-shuō ni³-yi-dan-nǐ, ài shàng le yi²-ge-rén huò⁴zhe-shì-
nǐ ni-yǒu le zhe⁴-fēn-qíng gǎn wǒ³-jiu-jué de ni-bú-huì⁴,
shuō-zǒu-jiu-zou³ huò⁴zhe-shì, shuō-fàng qì jiù-fàng qì-le.
nà-ru²guo wǒ³-shì-zhè yàng-d-huà⁴ wǒ³-jiù-bù-kenéng, nǐ-biàn-
d-hào xiàng⁴ nà⁴me-suí yì-d, nǐ-ke³yi tóu rù dào yi²-duan-
liàn qíng nǐ-zǒu-le, ránhòu⁴ yòu-tóu rù dào líng wài yi⁴-duan
liàn qíng. wǒ, wǒ³-hèn-nán-zuò zhe⁴-zhòng³, zhèi-zhǒng,
zhè me-sǎ tuō, zài-gǎn qíng-shàng⁴mian. wǒ-zuò bù dào.

Myslíte si o sobě, že jste ve své podstatě moderní a otevřený člověk nebo relativně konzervativní a tradiční, například co se týče milostných vztahů?

Jsem velmi zodpovědný člověk. Například, když se do někoho zamilujete nebo k němu chováte určité city, nemůžete od něho jen tak odejít nebo to vzdát. Nikdy bych to neudělala, nemohla bych k tomu přistupovat tak laxně. Člověk pak působí lehkomyšlně, když je schopen do vztahu investovat své city a následně jen tak odejít, najít si někoho jiného a znovu začít pracovat na jiném vztahu. V lásce nejsem tak ledabylý člověk, neudělala bych to.

你自己看《十面埋伏》的时候听说你哭了。

我是确实被那种感情就是戏里面那两个人物的，两个男演员的那种情感，就是那种爱到那种撕裂的程度我觉得是现实生活当中，可能就是人的一种幻想吧。我觉得我还是喜欢就是演一些比较悲情的电影，讲情感的。我喜欢就是那个人物可以给他捏碎了。捏碎了你再把他拢在一起。你再把他我觉得像冻冰块一样。那个水一滴一滴地滴进去，然后给他冻成型。在那过程当中冻型然后你开始给他雕刻，你刻他的眼神，你刻他的体态，那个过程比较有意思。

118. wo-shì-quèshi-bei nei⁴-zhong-gǎnqíng, jiu⁴-shi xì-limian nei-liǎng-ge-rénwù-d, liǎng-ge nán-yǎnyuán-d nei⁴-zhong-qínggǎn, jiu⁴-shi-nèi-zhǒng àidao-nei-zhong³ sīliè-d chéngfēn, nèi-zhǒng nei-zhong³-chéngdù wo-juéde-shì, xiànshi shēnghuo dāngzhōng, kenéng jiù-shì rén-d-yi-zhong³ huànxiǎng-ba. wo-juéde wo-háishi-xǐhuan jiu⁴-shi, yǎn-yi-xie¹ bijiào, bēiqíng-d dianying³, jiǎng-qínggǎn-d. jiǎng, jiu⁴-shi-jiǎng nei-zhong³ wo-xǐhuan jiu⁴-shi nei⁴-ge-rénwù ke³yi-gei-ta¹ niēsui-le. niēsui-le ni³-zai-ba-tā, zai⁴-ba-tā lǒng-zai-yiqǐ. ni³-zai-ba-tā xiang⁴, wo-juéde xiang-dòng-bīng-kuàir yi-yang⁴. nei⁴-ge-shuǐ yi-dǐ-yi-di¹-d dījinqū, ranhou⁴-gei-tā dòng-chengxing². ni³-zai-nei-guòcheng-dāngzhōng dòng-xíng ranhou⁴ ni-kāishǐ gei-tā, diāokè, ni-kè-tā-d, yǎnshén, ni-kè-tā-d, tītài, nèi-ge-guòchéng bijiào-you-yìsi.

Doslechla jsem se, že když jste se dívala na film „Klan létajících dýk“ tak jste plakala?

Byla jsem vskutku dojata tím silným citovým vztahem, jaký mezi sebou měli dva hlavní hrdinové. Tak velká láska, která vás trhá zevnitř na kusy. Myslím, že v dnešním světě je to pro ostatní lidi spíš fantazie. Ráda hraji ve filmech, které mají sentimentální charakter, které vypráví o lásce a kde se mísí lidské city. Příběhy, ve kterých se někdo hluboce zraní, je na dně, a vy mu pomáháte opět získat sílu, slepit ty rozbité střípky dohromady. Je to podobné jako když se kapičky vody pomalu formují do kostky ledu. Poté, co dostanou ten správný tvar, tak do něj začnete vyrývat. Výraz tváře, řeč těla, duši. Má to opravdu něco do sebe.

你觉得现在再去演一部电影再阐述一个角色的时候会不会觉得自己的把握度就比过去大多了？因为我觉得好像这一年你的演技提高得蛮大的。

我想演员其实要懂得怎么样去交流，跟导演交流。我这次在日本拍戏也是所有的日本不敢去跟导演问，不敢去。

125. wo-xiǎng jiu⁴-shi, yǎnyuán, qíshí-yao-dǒng-d zen³me-yàng qu-jīāoliú, gen-dǎoyǎn jīāoliú. wo-zhèi-ci zai-rìběn pāixì-ye-shí suǒyou-d-ribenren bu-gǎn-qu gen-dǎoyǎn wèn, bu-gǎn-qu yīnwei...

Když se připravujete na novou roli, máte pocit, že s přibývajícím zkušenostmi dokážete lépe porozumět charakteru postavy? Protože si myslím, že se letos vaše herecké schopnosti opravdu zlepšily.

Domnívám se, že každý herec musí v první řadě vědět, jak komunikovat, a to především s režisérem. Nedávno jsem natáčela film v Japonsku a nikdo z japonských herců se neodvážil s režisérem mluvit nebo se ho na něco ptát. Nikdo si netroufl.

日本人那等级是很厉害的。

对，分得很清楚的。你一个问题他们要通过副导演然后到制片，然后再到总制片再问到导演去。那我这次就是有一天拍戏突然间要拍我唱歌。我知道那个歌怎么

唱但是我要很清楚每一个歌词是什么意思。我才知道我怎么去跟男演员交流，我怎么样有我自己得这个手势。马上就要拍了，所有人在那儿等着，我也很紧张，可是我就觉得我一定要跟导演讲，这样子的话会浪费时间，然后我也没有准备充分。没有人敢去说的，但我觉得。。

127. duì, fēn-d, fēn-d-hěn, hen-qīngchu-d. ni-yí-ge-wenti²
ta¹men-yao-tōngguò, fùdaoyǎn, ranhòu dao-zhìpiān ranhòu
zai⁴-dao-zǒngzhipian¹ zai-wèndao dǎoyǎn-qu. na⁴-wo-zhèi-ci
jiu⁴-shi you³-yi-tiān pāixì, tūran jian⁴-yao pai¹-wo-
chànggē. wo-zhīdao nei⁴-ge, gē-zenme-chàng dan⁴shi-wǒ-yào,
hen-qīngchu mei³-yi-ge-gēcí shi-shen²me-yìsi. wo³-cai-
zhīdao, wo-zen³me-yàng-qu gen-nán-yanyuan² jiāoliú wo-
zen³me-yàng you³-wo-zìjǐ-d zhei⁴-ge-shǒushì. mǎshang jiu⁴-
yao-pāi-le, suǒyou-ren zai-nàr-děngzh, wo-**yě** hen-jǐnzhāng,
ke³shi-wǒ wo³-jiu-juéde, wo-yí**dìng** yao⁴-gen-dǎoyǎn-jiang³,
zhè-yangz-d-hua⁴ hui-làngfei-shíjiān, ranhou⁴ wo-yě-mei-you
zhǔnbèi chōngfèn. **méi**-you-ren-gǎn qu-shuō-d, dan⁴-wo-
juéde...

V Japonsku je ten systém striktnější.

Přesně tak, hierarchie je velmi jasná. Pokud vyvstane problém, musí se nejprve poradit s asistentem režie, poté se musí znovu zeptat vedoucího výrobního štábu a až potom se ptají samotného režiséra. Při natáčení tohoto filmu jsme nečekaně točili scénu, ve které jsem měla zpívat. Věděla jsem, jak píseň zazpívat, ale chtěla jsem porozumět textu. Teprve až budu jasně vědět, co každé slovo znamená, mohu se připravit na danou scénu, a vím, jak gestikulovat. Každou minutu se mělo začít natáčet, všichni už čekali na svých místech. Já jsem byla nervózní, ale věděla jsem, že musím mluvit s režisérem, protože jsem nebyla plně připravena a nechtěla jsem zpomalovat natáčení ani ztrácet čas. Nikdo se neodvážil mu cokoli říct, ale já myslím, že...

那后来你怎么办呢？

我就跑去说了。我就跟导演说了然后导演就说 “哎，好啊，那你怎么不早跟我说”，因为那时候已经过了，可能四十分钟得样子。我说没有人敢跟您讲，他说有什么怕的嘛，说这是正常的。所以就外界看好像导演很严肃，好像没有人敢跟他说话，其实他不是这样子的。

134. wo³-jiu-pǎoqu shuō-le. wo³-jiu-gēn dǎoyǎn shuō-le ranhou² dǎoyǎn-jiu-shuō, ai hǎo-a, na⁴-ni-zěnme bu-zǎo-gen-wo-shuō yin¹wei nèi-shihou yi³jing-guò-le keneng² **sì**shifenzhong¹-d yàngz. wo-shuō, méi-you-ren-**gǎn** gen¹-nin-jiǎng ta-shuō you-shénme-**pà**-d-ma, shuō zhe⁴-shi-hen-zhèngchang-d. suo³yi-wo-shuo jiu-**wài**jie, kàn-d haoxiàng dǎoyǎn hen-yánsù, hǎoxiàng, mei²-you-ren-gǎn gen¹-ta-shuōhuà, qíshi ta-bú-shi zhe-yàngz-d.

Jak jste to tedy nakonec vyřešila?

Šla jsem to panu režisérovi říct a on odpověděl: „Oh, samozřejmě, proč jsi mi to neřekla už dřív?“ protože v té době uběhlo už zhruba čtyřicet minut. Řekla jsem, že se nikdo neodvází nic namítat, načež odvětil, že se přece není čeho bát, že to je úplně běžné. Takže navenek režisér působil velmi přísně, ale ve skutečnosti to bylo úplně jinak.

从某种程度上来说，电影这个圈子还是比较男性为主导的，那么女性，特别是女导演来说，她某中程度上处于一种被动的地位。你觉得这种竞争你喜欢吗？

我觉得我现在很快乐因为我有选择的权力。不仅仅是他们选我，我还在去选。我同时我也在选我的角色和剧本。所以我觉得你有这个选择的权利可能就会让你更加自信，因为你不是说来了一个东西，你不是很喜欢但是你为了工作也好、生存也好你一定要去做它。

138. wo-juéde, wo-xiànzai hen-kuàile yin¹wei-wo-yǒu, xuǎnze-d-quánlì. bu-jìnjin ta¹men-xuǎn-wǒ wo-**hái**-zai-qu-xuǎn. wo-tóngshi wo³-ye-zai-xuǎn wo³-d-juésè he-jùběn.

suo³yi-wǒ wo-juéde, nǐ, nǐ-you³ zhei⁴-ge-xuǎnzé-d quánlì
ke²neng-jiu⁴-hui-ràng-ni gèngjia-zìxìn, yīn¹wei nǐ³-bu-shi-
shuō, láiile-yī²-ge-dōngxi, nǐ-bú-shi hen-xǐhuan dan⁴shi-ni-
wèile, gōngzuo-ye-hao³, shēngcun-ye-hao³, nǐ-yīding-yao-qu⁴
zuò-ta.

Ve filmovém průmyslu mají do jisté míry dominantní pozici převážně muži, a ženy, především ženy režisérky, jsou určitým způsobem v nevýhodě. Jste spokojena s takovou soutěživostí?

Já jsem momentálně šťastná, že mám tu moc si vybírat. Nejde jen o to, že si mě vyberou, ale to já jsem ten, kdo si může vybrat. Volím si, jakou ztvárním roli a v jakém filmu budu hrát. Takže si myslím, že i díky této výsadě, že si můžu sama zvolit, se cítím sebejistější. I když se vám to nelíbí, tak nic nenamítáte, protože jestli se chcete dobře uživit a mít práci, musíte to dělat.

你有没有想过自己成长的这个边际线在什么地方？自己就会这样一路地走下去，最终希望达到哪里？

没想过，没想过。现在我始终都是有好戏我就去拍。我拍地其实量也不大。一年我才一两部电影。我不着急，我觉得你要为你喜欢地事情去努力或者去付出。你痛也好还是艰辛这个过程，但是你是选择定的。你就会愿意为它去做。

142. mei-xiǎnggo. xian⁴zai-wǒ wo-shǐzhōng dou¹-shi yǒu hǎo-
xì wo³-jiu-qu-pāi. wo-pāi-d, qíshí, liàng-ye-bu-dà. yì-nián
wo-cái yī-liǎng-bu-dianyǐng³. wo³-bu-zháo jí, wo-juéde, nǐ³-
yao-wei-nǐ xǐhuan-shìqing, qù, qu-nǚlì, huó⁴zhe-qu fùchū.
ni-tòng-ye-hao³ hai²shi, jiānxīn zhei⁴-ge-guocheng² dan⁴shi,
ni-shi⁴ ni-xuǎnze-dìng-d. nǐ³-jiu-huì, yuànyì wei⁴-ta-qu-
zuò.

Přemýšlela jste někdy o tom, čeho byste ve své kariéře herečky chtěla dosáhnout? Kam až byste chtěla dojít, když si budete dál prošlapávat svou cestu?

Nad tím jsem nepřemýšlela. Když se objeví lákavá nabídka, tak ji většinou vezmu. Počet filmů, které za rok natočím, není nijak vysoký. Natočím sotva jeden dva filmy za rok. Myslím, že na věcech, které máte rádi, je potřeba tvrdě pracovat a investovat do nich. I když narazíte na potíže a úskalí, které k nim neodmyslitelně patří, vybrali jste si to a musíte na tom ochotně pracovat.

但是青春也是很短暂的。

我没想过那么多。可能就是还没到想的时候吧。还没有到那么大顾虑，有那么大顾虑的时候。

149. wo-méi-xianggo na⁴me-duō. kenéng jiu⁴-shi hai²-mei-dào-xiang-d-shi²hou-ba. hai-méi-you-dao nàme na⁴me-dà-gulù, you-nàme-da⁴ gǔlù-d-shi²hou.

Ale i mládí rychle uteče a síly dojdou.

Nad tím tolik nepřemýšlím. Ještě asi nejsem v té fázi, kdy by mě to trápilo. Zatím si z toho nedělám těžkou hlavu.

3.2 Rychlost promluvy

V této kapitole jsem analyzovala nahrávku z hlediska rychlosti promluvy.⁷⁹ Jelikož se jedná o dialog, o interview vysílané původně v televizním pořadu, je rozhovor prokládán reklamami inzerující další pořady či medailonky, co diváci uvidí za chvíli. Nahrávku jsem v žádném programu nezkracovala ani neupravovala, ale do rychlosti promluvy jsem zahrнула pouze promluvu Zhang Ziyi. Výsledky mého měření zobrazuje tabulka č. 1, která vyjadřuje délku textu v minutách, délku textu v slabikách, a nakonec je vypočítána průměrná rychlost promluvy v slabikách za minutu.

trvání v minutách	délka textu v slabikách	průměrná rychlost v slabikách za minutu
13:55	3657	269,8

Tabulka č. 1: Rychlost promluvy

Lze konstatovat, že z audiozáznamu, který měl v originále 30:01 minut, promluva Zhang Ziyi trvala 13:55 minuty a byl dlouhý 3 657 slabik. Rodilá mluvčí tak během rozhovoru vyslovila v průměru 270 slabik za minutu. Předpokládám, že promluva je spontánní a dopředu se mluvčí nemohla připravit na pokládané otázky, proto v některých odpovědích mluví o něco málo rychleji, především u takových, kde je odpověď jasná a nemusí dlouho přemýšlet. Naopak v některých pasážích jsou pozorovat menší obtíže s hledáním vhodných slov a mluvčí více přemýšlí, dělá o něco málo větší časové pomlky mezi jednotlivými slovy a větami.

---

⁷⁹ viz kapitola 2.4 Rytmičké členění vět.

3.3 Kvantitativní vyhodnocení lineárního členění textu

Při kvantitativním vyhodnocení prozodicky transkribovaného textu jsem se opírala o základní principy kvantitativní lingvistiky, které ve svém díle *O češtině v číslech* popisuje Marie Těšitelová.⁸⁰ Ta ve své publikaci popisuje, že při zkoumání jazyka je důležité znát nejen stránku kvalitativní, ale je potřeba zjišťovat i údaje kvantitativní. Až na základě studia těchto dvou rovin můžeme odhalit fungování jazykových jevů v promluvě.⁸¹

V této kapitole text podrobím kvantitativní analýze, ve které se budu soustředit na lineární členění vět v mém korpusu. Jednotlivé celky rozdělím na menší jednotky, tj. na kóla, segmenty, slabiky a spočítám jejich průměrné délky. Hodnoty vyhotovím pomocí tabulky a následně je pro lepší přehlednost převedu do grafů.

3.3.1 Délka analyzovaného textu

Analyzovaný vzorek se dohromady skládá ze 151 vět, 450 kól, 1143 segmentů a 3657 slabik. Tyto hodnoty, se kterými budu dále pracovat pro kvantitativní vyhodnocení analyzovaného vzorku, jsou uvedeny v tabulce č. 2.

počet vět	počet kól	počet segmentů	počet slabik
151	450	1143	3657

Tabulka č. 2: Délka analyzovaného textu

3.3.2 Průměrná délka věty

V analyzovaném materiálu, který se skládá celkem ze 151 vět, má jedna věta průměrnou délku:

- 2,98 kóla, přičemž ve vzorku najdeme větu skládající se minimálně z 1 kóla a maximálně ze 14 kól
- 7,57 segmentů, přičemž minimální délka v mém vzorku je 1 segment a maximální 32 segmentů

⁸⁰ TĚŠITELOVÁ, Marie. *O češtině v číslech*. Praha: Academia, 1987. 205 s.

⁸¹ TĚŠITELOVÁ, 1987: s. 7.

- 24,21 slabik, můj vzorek obsahuje věty minimálně 1, maximálně 87 slabikami

Když hodnoty zaokrouhlíme, můžeme konstatovat, že jedna věta v mém analyzovaném vzorku se v průměru skládá ze 3 kól, 8 segmentů a 24 slabik.

3.3.3 Průměrná délka kól

V mém analyzovaném materiálu se vyskytuje celkem 450 kól, a průměrná délka jednoho kóla je:

- 2,54 segmentů, nejkratší kól je složen z 1 segmentů a nejdelší je složen z 10 segmentů
- 8,12 slabik, přičemž nejkratší kól je složen z 1 slabiky, nejdelší je pak složen z 34 slabik

Po zaokrouhlení výsledných hodnot lze říci, že jeden kól v mém vzorku se průměrně skládá ze 3 segmentů a 8 slabik.

3.3.4 Průměrná délka segmentu

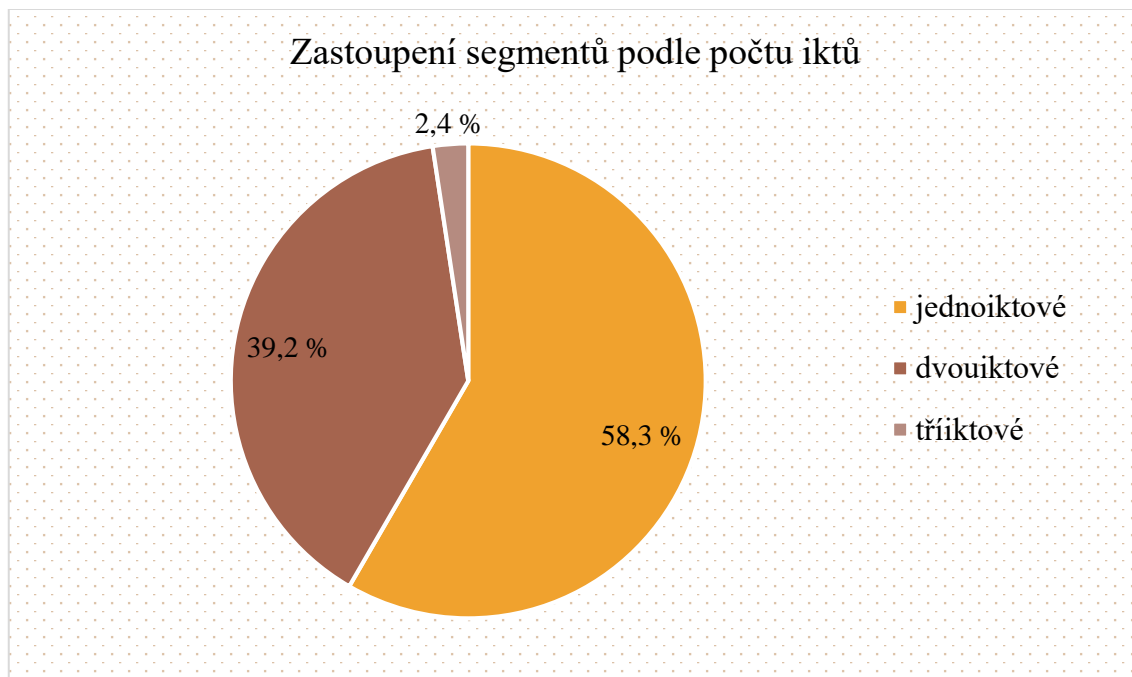
Po analýze vět a kól se dostáváme k další jednotce, a to segmentům. V korpusu, který jsem analyzovala, se nachází celkem 1143 segmentů. Co se týče délky, segmenty jsou tvořeny jednou až osmi slabikami a průměrná délka segmentu je 3,2 slabiky. Výsledky jsem zavedla do tabulky níže.

počet slabik	absolutní četnost	relativní četnost
jednoslabičné	32	2,8 %
dvojslabičné	348	30,4 %
tříslabičné	315	27,6 %
čtyřslabičné	299	26,2 %
pětislabičné	120	10,5 %
šestislabičné	23	2,0 %
sedmislabičné	5	0,4 %
osmislabičné	1	0,1 %

Tabulka č. 3: Velikost segmentů podle počtu slabik

Z uvedené tabulky můžeme vysledovat, že nejpočetněji zastoupenou skupinou jsou dvojslabičné, tříslabičné a čtyřslabičné segmenty, které tvoří bez mála 85 % (přesně

84,2 %) analyzovaného souboru. Více než pětislabičné segmenty se v mém materiálu vyskytují jen v malém zastoupení. Jednoslabičné, šestislabičné, sedmislabičné a osmislabičné segmenty tak netvoří ani $\frac{1}{20}$ zkoumaného materiálu.

Graf č. 1

V analyzovaném materiálu se nachází segmenty s jednou, dvěma nebo třemi arzemi. Na základě grafu č. 1 můžeme vyhodnotit, že nejvíce jsou v korpusu zastoupeny jednoiktové segmenty, které tvoří více než polovinu vzorku. Nejméně jsou zastoupeny segmenty tříiktové, které tvoří jen necelá 3 %. S tím souvisí také fakt, že se v mém vzorku nachází poněkud málo víceslabičných segmentů, u kterých se mohou vyskytnout tři arze.

typ segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktové	648	58,3 %
dvouiktové	436	39,2 %
tříiktové	27	2,4 %

Tabulka č. 4: Segmenty podle počtu iktů

Tabulka č. 4 nám znázorňuje konkrétní hodnoty zastoupení segmentů podle počtu iktů. Můžeme zjistit, že tříiktových segmentů je 24x méně než segmentů jednoiktových.

typ segmentu	počet arzí	absolutní četnost	relativní četnost
jednoslabičný	1	32	2,7 %
dvojslabičný	1	348	30,4 %
tříslabičný	1	227	19,8 %
	2	88	7,6 %
čtyřslabičné	1	61	5,3 %
	2	238	20,8 %
pěťslabičné	1	7	0,6 %
	2	100	8,7 %
	3	13	1,1 %
šestslabičné	2	14	1,2 %
	3	9	0,7 %
sedmislabičné	2	1	0,1 %
	3	4	0,3 %
osmislabičné	3	1	0,1 %

Tabulka č. 5: Segmenty různé velikosti podle počtu arzí

Důležitou částí této analýzy bylo také kvantifikovat počet arzí u segmentů různé velikosti. Tabulka nám znázorňuje, že v analyzovaném souboru jsou dominantní dvojslabičné segmenty s jednou arzí, tříslabičné segmenty s jednou arzí a čtyřslabičné segmenty se dvěma arzemi. Další početnou skupinou jsou pěťslabičné segmenty se dvěma arzemi. Tyto zmíněné čtyři skupiny segmentů dohromady představují necelých 80 % zkoumaného materiálu.

3.4 Kvantitativní vyhodnocení rytmického členění textu

V této kapitole se dále budu zabývat dalším aspektem segmentů, a to typologií jejich rytmického průběhu. To znamená, že popíšu výskyt jednotlivých typů u segmentů různé velikosti, které budou jednotlivě rozpracovány v dalších samostatných kapitolách. V každé kapitole také uvedu příklady jednotlivých rytmických sledů v rámci segmentu s odkazem na dohledání v korpusu. Všechny výsledky se na závěr budu snažit zobecnit. K prezentaci výsledků a jevů budou pro lepší přehlednost použity tabulky a grafy. Rytmickým sledům se budu věnovat jak v rámci segmentů, tak i v rámci kól.

3.4.1 Rytmické sledy v segmentech

3.4.1.1 Jednoslabičné segmenty

- o počet segmentů: 32
- o počet iktů: jeden

Typy jednoslabičných segmentů:⁸²

/duì/ (12-1-1)⁸³

/zhong³/ (26-1-3)

/liǎn/ (66-2-1)

/huì/ (106-2-1)

Jednoslabičné segmenty nemají v korpusu velké zastoupení. Celkem zaujímají pouze necelá 3 %.

3.4.1.2 Dvojslabičné segmenty

- o počet segmentů: 348
- o počet iktů: jeden

Typy dvojslabičných segmentů:

1) descendentní (144)⁸⁴

/yi²-ge/ (3-3-3)

---

⁸² Jednoslabičné segmenty rytmus nemají, proto nelze provést analýzu rytmického průběhu

⁸³ Odkaz na konkrétní značení v korpusu. (12-1-1) chápejte následovně: 12. věta, 1. kólon, 1. segment.

Obdobně jsou značeny všechny další příkladové segmenty v mé práci

⁸⁴ Viz kapitola 2.4.2 Descendentní rytmus

/huo⁴zhe/ (4-2-1)
 /suìshu/ (10-4-1)
 /liù-nian₂/ (14-1-1)
 /bie²ren/ (35-4-4)
 /zhàn⁴zai/ (53-1-1)
 /yǎn-d/ (61-1-1)
 /pǎodao/ (71-6-1)

1) ascendentní (204)⁸⁵

/yěxīn/ (3-1-1)
 /jiu-chà/ (10-3-6)
 /gei-ni³/ (10-9-2)
 /bāokuò/ (15-1-1)
 /ranhou⁴/ (16-5-4)
 /diàn⁴yǐng/ (37-2-1)
 /xiǎoháir/ (41-4-5)
 /yijīng/ (60-3-2)

typ rytmického sledu	absolutní četnost	relativní četnost
ascendentní	204	58,6 %
descendentní	144	41,4 %

Tabulka č. 6: Dvojslabičné segmenty

Dvojslabičné segmenty v mém analyzovaném vzorku tvoří nejpočetnější skupinu. Zastoupení ascendentního a descendentního rytmického sledu ukazuje tabulka č. 6. V mém korpusu převažují dvojslabičné segmenty ascendentní, tedy s iktem na druhé slabice, které zaujímají zaokrouhleně 60 % analyzovaného vzorku.

3.4.1.3 Tříslabičné segmenty

- počet segmentů: 315
- počet iktů: tříslabičné segmenty mají v mém vzorku buď jeden iktus (72,1 %) nebo dva ikty (27,9 %)

⁸⁵ Viz kapitola 2.4.1 Ascendentní rytmus

Typy tříslabičných segmentů:

I) jednoiktový

1) jednoiktový descendentní

a) descendentní jako celek (47)

/tài-yuǎn-le/ (4-1-2)
/zǒng-jue₂de/ (10-1-2)
/nònghaole/ (10-11-2)
/nǐ-d-zhe/ (26-1-2)
/shen²me-d/ (43-1-4)
/diao⁴xialai/ (85-2-3)
/huo⁴zhe-qu/ (146-6-1)
/ài-shangle/ (114-2-1)

b) descendentní s předklonkou (78)

/wo-kǎoshang/ (8-1-1)
/jiu-juéde/ (12-4-1)
/wo-jue²de/ (21-4-5)
/wo-jīnliang/ (24-1-1)
/jiu-gùyi/ (42-2-3)
/hen-kuàile/ (138-2-2)
/jiu-biàncheng/ (56-1-3)
/wo-xīwang/ (38-1-1)

2) jednoiktový ascendentní

a) ascendentní jako celek (37)

/qu-dádào/ (3-3-2)
/dui-wǔdǎo/ (8-2-1)
/hen-tóurù/ (63-1-2)
/yi-mēn-gùn/ (83-3-2)
/hen-jǐnzhāng/ (132-3-2)
/hen-yánsù/ (137-2-4)
/dao-zhìpiān/ (128-3-2)
/rang-zìjǐ/ (104-2-1)

b) ascendentní s příklonkou (65)

/shi-yi⁴-ge/ (61-1-2)
/tai-gāo-le/ (4-2-2)
/wo-yě-shi/ (15-3-1)
/xuéxiào-d/ (29-1-3)
/chéng-bānshang/ (50-3-2)
/wo-zhēn-d/ (100-6-3)
/kenéng-shi/ (95-3-1)
/zhe-xie¹-le/ (95-2-2)

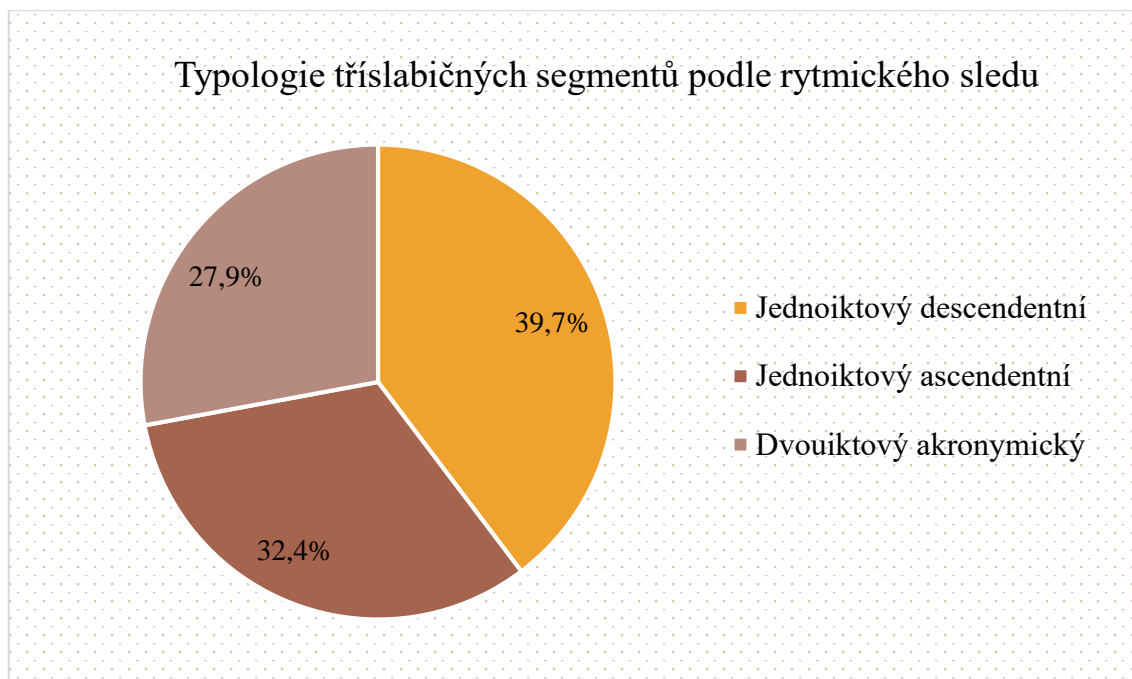
II) dvouiktový akronymický (88)

/yě-bu-shi⁴/ (6-3-1)
/dan¹xin-wǒ/ (7-6-1)
/dà-beitào/ (12-7-2)
/jiu⁴-shi-xiǎng/ (22-1-2)
/gāozhōngshēng/ (42-2-2)
/nei⁴-bian-qù/ (71-6-2)
/fùdaoyǎn/ (128-2-1)
/nei⁴-ge-shuǐ/ (123-1-1)

typ rytmického sledu	absolutní četnost	relativní četnost
Jednoiktový ascendentní	102	32,4 %
Jednoiktový descendentní	125	39,7 %
Dvouiktový akronymický	88	27,9 %

Tabulka č. 7: Tříslabičné segmenty

Tříslabičné segmenty tvoří v mém analyzovaném vzorku druhou nejpočetnější skupinu, ve které dominantní postavení zaujímá rytmický sled jednoiktový descendentní s četností 39,7 %. Tabulka dále předkládá, že se zastoupením 32,4 % je druhým nejčastějším rytmickým sledem sled jednoiktový ascendentní. Necelých 30 % tvoří rytmický sled dvouiktový akronymický. Je tedy zřejmé, že jednoiktové segmenty se zastoupením 72,1 % převládají nad akronymickými segmenty s četností 27,9 %.

Graf č. 2

Z grafu č. 2 je patrné, že výraznějšího procentuálního zastoupení dosahují jednoiktové tříslabičné segmenty, které tvoří $\frac{7}{10}$ z celkového počtu všech tříslabičných segmentů. Zbýlé $\frac{3}{10}$ připadají na dvouiktové akronymické rytmické sledy.

3.4.1.4 Čtyřslabičné segmenty

- počet segmentů: 299
- počet iktů: čtyřslabičné segmenty mají v mém vzorku buď jeden iktus (25,4 %) nebo dva ikty (74,5 %)

Typy čtyřslabičných segmentů:

I) jednoiktový

1) jednoiktový descendentní (40)

a) descendentní jako celek

/tǐngguolai-d/ (21-4-2)
 /kěng-ye-jiu/ (41-4-6)
 /fán-bu-fan-na/ (46-4-1)
 /zěnme-zenme/ (49-3-2)
 /jiěshoubuliao/ (55-1-7)
 /jiǎng-shenme-le/ (107-3-4)
 /tǐngdeguolai/ (109-2-2)

/suo³yi-wo-shuo/ (137-1-1)

b) descendentní s předklonkou

/wo-zǒng-jue₂de/ (5-1-1)

/wo-**jī**benshang/ (11-1-1)

/wo-shénme-dou/ (20-2-2)

/wo-kànjianle/ (47-1-1)

/jiu-**hěn**-jìn-le/ (81-1-4)

/ni-zhi⁴dao-ba/ (101-2-3)

/wo-yě-mei-you/ (132-7-2)

/yi-liǎng-nian-d/ (60-3-4)

2) jednoiktový ascendentní (19)

a) ascendentní jako celek

/wo-xue²-wǔdǎo/ (7-4-1)

/wo-shuo¹-jīntiān/ (49-3-1)

b) ascendentní s příklonkou

/dà-**sān**-le-ba/ (60-2-1)

/yán-**xù**xiaqu/ (93-6-3)

/huánjìng-limian/ (97-4-3)

/pāixì-ye-shi/ (126-1-3)

/bu-róngyì-a/ (94-3-2)

/bu-liǎojiě-ma/ (97-6-3)

c) ascendentní s předklonkou a příklonkou

/ni-shēwàngle/ (4-1-1)

/ran-lǐ-ān-d/ (21-2-1)

/wo-zuì-hǎo-d/ (24-1-3)

/cong-bèihòuli/ (35-4-5)

/hen-kěxiào-shi/ (48-1-1)

/wo-xiànzài-jiu/ (95-1-1)

/wo-zhǎngdà-le/ (95-3-3)

/ni-kè-tā-d/ (124-3-1)

3) jednoiktový, kombinace ascendentního a descendentního sledu (3)

/wo-huì-juéde/ (95-3-4)

/zai-nàr-děngzh/ (132-2-2)

/ranhòu-nèi-ge/ (48-2-1)

II) dvouiktový

1) dvouiktový akronymický (128)

a) akronymický jako celek

/bàba-mamā/ (7-5-1)

/wǔdao-xuéxiào/ (8-1-2)

/zhu⁴hao-zǎofàn/ (10-7-1)

/jie¹-ni-huí-jiā/ (10-12-2)

/wo³-yao-zìjǐ/ (12-6-1)

/dèng-ni-yi-yan³/ (17-4-1)

/wo³-mei-you-xiǎng/ (22-4-3)

/wo³-hui-zìjǐ/ (53-2-1)

b) akronymický s předklonkou

/nei-dà-hei-lian³/ (71-3-2)

/ta-duànlian-ni³/ (26-4-2)

/wo-xiànzai-xiǎng/ (36-2-1)

/wo-chūlai-guǎn/ (48-1-8)

/wo-juéde-ren²/ (64-3-1)

/wo-zuòbudào/ (117-1-1)

/xiang-dòng-bīng-kuàir/ (122-2-2)

/wo-zen³me-yàng/ (131-2-4)

c) akronymický s příklonkou

/dou¹-yi-yàng-d/ (10-4-2)

/quán-fāngmiàn-d/ (15-5-1)

/gūlinglíng-d/ (16-3-2)

/you³-hen-dà-d/ (19-1-2)

/qīfu-ren²-ma/ (45-1-1)

/liǎobuqi³-d/ (74-3-2)

/duō-nán-pāi-d/ (94-4-1)

/jiǎng-qínggǎn-d/ (119-4-1)

2) dvouiktový, kombinace dvou descendentních sledů (87)

/wǒ-shi-yi²-ge/ (5-1-2)

/wo³-d-yěxin/ (2-2-1)

/ye³-shi-wei⁴le/ (7-4-2)

/ni³-jiu-juéde/ (10-5-1)

/dao⁴-wo-pāixi/ (16-2-3)

/hěn-duo-shi⁴qing/ (16-5-3)

/jiu⁴-shi-xùnlián/ (25-4-2)

/shèhui-xián⁴xiang/ (36-2-5)

3) dvouiktový, kombinace dvou ascendentních sledů (22)

/pei-ni³-yiqi³/ (10-14-1)

/ranhou⁴-nei-sā/ (46-5-1)

/jiu-zhěng-ge-ren²/ (54-1-4)

/nei-hái-kexiào/ (88-1-1)

/zhidào-xianzài/ (93-2-2)

/hen-qì-hen-qi⁴/ (100-6-4)

/shuo-zōu-jiu-zou³/ (114-3-1)

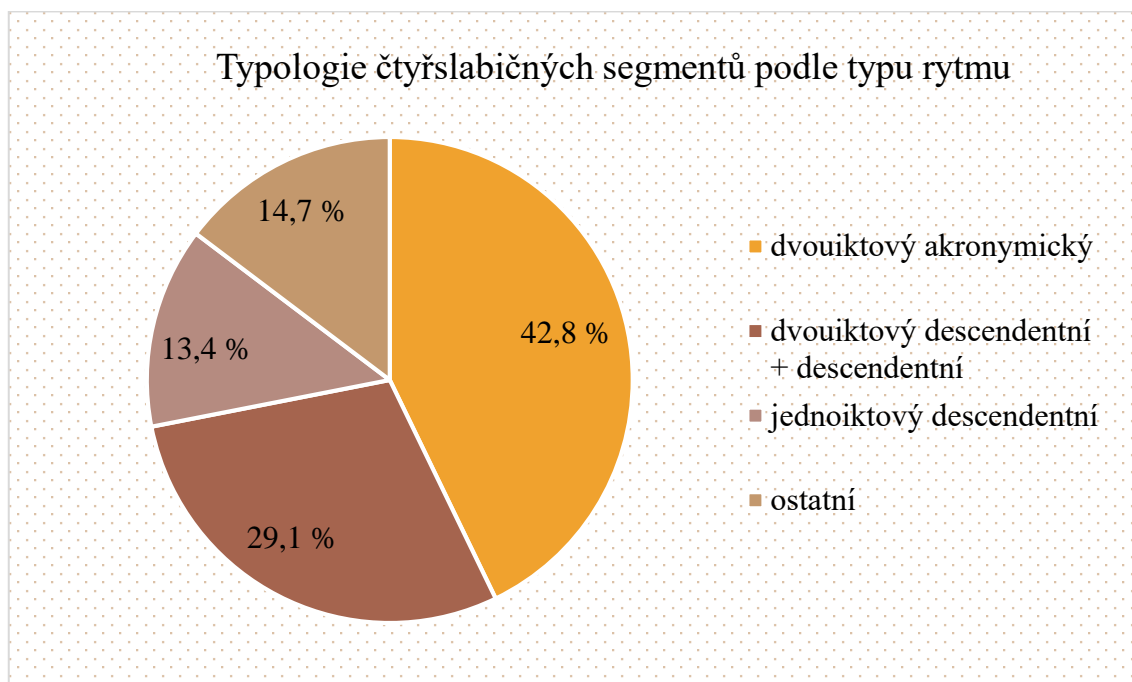
/ni-tòng-ye-hao³/ (147-1-1)

typ segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový descendentní	8	2,7 %
jednoiktový descendentní s předklonkou	32	10,7 %
dvouiktový descendentní + descendentní	87	29,1 %
jednoiktový ascendentní	3	1,0 %
jednoiktový ascendentní s příklonkou	6	2,0 %
jednoiktový ascendentní s předklonkou a příklonkou	10	3,3 %
dvouiktový ascendentní + ascendentní	22	7,4 %
jednoiktový ascendentní + descendentní	3	1,0 %
dvouiktový akronymický	102	34,1 %
dvouiktový akronymický s předklonkou	13	4,3 %
dvouiktový akronymický s příklonkou	13	4,3 %

Tabulka č. 8: Čtyřslabičné segmenty

Tabulka č. 8 nám předkládá přehled všech typů čtyřslabičných rytmických sledů, které se v mém vzorku vyskytují. Jednoiktový ascendentní rytmický sled a kombinace ascendentního a descendentního rytmického sledu se u čtyřslabičných segmentů vyskytl pouze šestkrát a tvoří jen dvě setiny textu. Oproti tomu rytmus dvouiktový akronymický jako celek představuje $\frac{7}{20}$ zkoumaného souboru.

Graf č. 3

Z grafu č. 3⁸⁶ je zjevné, že mezi čtyřslabičnými segmenty se s výraznou převahou profilují dvouiktové segmenty, které zaujímají 79,3 % všech čtyřslabičných segmentů. Dvouiktové segmenty se nejvíce realizují buď v podobě akronymické, nebo kombinací dvou descendentních sledů. Jednoiktové segmenty zde zabírají jen $\frac{1}{5}$ zkoumaných čtyřslabičných segmentů.

3.4.1.5 Pětislabičné segmenty

- počet segmentů: 120
- počet iktů: čtyřslabičné segmenty mají v mém vzorku buď jeden iktus (4,1 %), dva ikty (85 %) nebo tři ikty (10,8 %)

Typy pětislabičných segmentů:

⁸⁶ Pro lepší přehlednost jsou v grafu č. 3 uvedeny pouze hlavní typy rytmických sledů čtyřslabičných segmentů.

I) jednoiktový

1) jednoiktový descendentní (2)

a) descendentní jako celek

/tǐngbuguoqu-d/ (109-3-2)

b) descendentní s předklonkou

/yì-shǎhou_{2z}-le/ (57-1-3)

2) jednoiktový ascendentní (1)

a) ascendentní s příklonkou

/hútōng-limian-ma/ (41-2-3)

II) dvouiktové

1) dvouiktový, kombinace dvou ascendentních sledů (2)

a) kombinace dvou ascendentních sledů

/hen-móshēng-d-ren²/ (98-4-2)

b) kombinace dvou ascendentních sledů s příklonkou

/wo-xiǎng-wandàn-le/ (72-1-2)

2) dvouiktový, kombinace ascendentního a descendentního sledu (6)

/gǔlù-d-shi²hou/ (151-2-2)

/zhěnggè-dao-wán-zheng₃/ (16-2-4)

/xiánliáo-d-shi²hou/ (92-5-1)

3) dvouiktový akronymický (49)

a) akronymický jako celek

/wúxing-d-yali⁴/ (21-2-4)

/xiǎo-shihou-wǔdǎo/ (25-2-3)

/huo⁴zhe-shi-tong-nǐ/ (35-5-3)

/nóngcun-d-fùnǚ/ (61-3-1)

/jiu⁴-shi-yi-men-gùn/ (83-4-1)

/ta¹men-yao-tōngguò/ (128-1-2)

/xuǎnze-d-quánlì/ (138-3-1)

/ta¹men-yao-tōngguò/ (128-1-2)

b) akronymický s předklonkou

/qu-wǔdao-xuéxiào/ (6-2-1)
/wo-yě-bu-zhidào/ (17-5-1)
/di-yī-ge-fǎnyìng/ (67-1-1)
/jiu-shàngtai-xièmù/ (69-2-3)
/wo-nèi-shíhou-huì/ (94-1-1)
/ni-biàn-d-haoxiang⁴/ (115-2-1)
/bu-zǎo-gen-wo-shuō/ (135-3-2)

c) akronymický s příklonkou

/yì-tian-liǎng-tiān-d/ (13-1-3)
/gōuxīndòujiǎo-d/ (35-3-1)
/ni³-bu-neng-dòng-ma/ (89-2-2)
/wo³-kaishi-dǒu-le/ (90-1-2)
/wo³-hen-nǚlì-a/ (94-2-2)
/na⁴me-suíyì-d/ (115-2-2)
/you³-wo-zìjǐ-d/ (131-2-5)

4) dvouiktový, kombinace akronymického a descendentního sledu (1)

/ta¹-lian-shēng-xièxie/ (49-1-1)

5) dvouiktový, kombinace dvou descendentních sledů (27)

a) kombinace dvou descendentních sledů

/yì²-ge-nóngmín-ma/ (41-4-8)
/shí-mian-máifu-ba/ (76-1-2)
/ni³-d-lìchangshang/ (92-11-2)
/pao³dao-cèsuo-qu/ (100-6-10)
/wo³-bu-hui-yǎnxi/ (20-2-1)
/xùnlìan-d-tóng⁴ku/ (33-2-1)
/ta¹men-hui-juéde/ (98-3-1)
/wo³men-bu-rènshi/ (98-4-3)

b) kombinace dvou descendentních sledů s předklonkou

/zai-gǎnqing-shang⁴mian/ (116-5-1)

III) tříiktové

1) tříiktový akronymický (10)

a) akronymický jako celek

/kěngjiu⁴-shi-shuō/ (3-1-2)

/duìyu-wo³-lai-shuō/ (37-2-2)

/shen²me-yàng-d-ren²/ (111-3-3)

/wo³-jiu-bù-kenéng/ (115-1-3)

2) tříiktový, kombinace descendentního a akronymického sledu (3)

/na⁴me-dà-gulù/ (151-1-3)

/suo³yi-sòng-wo-qù/ (7-7-1)

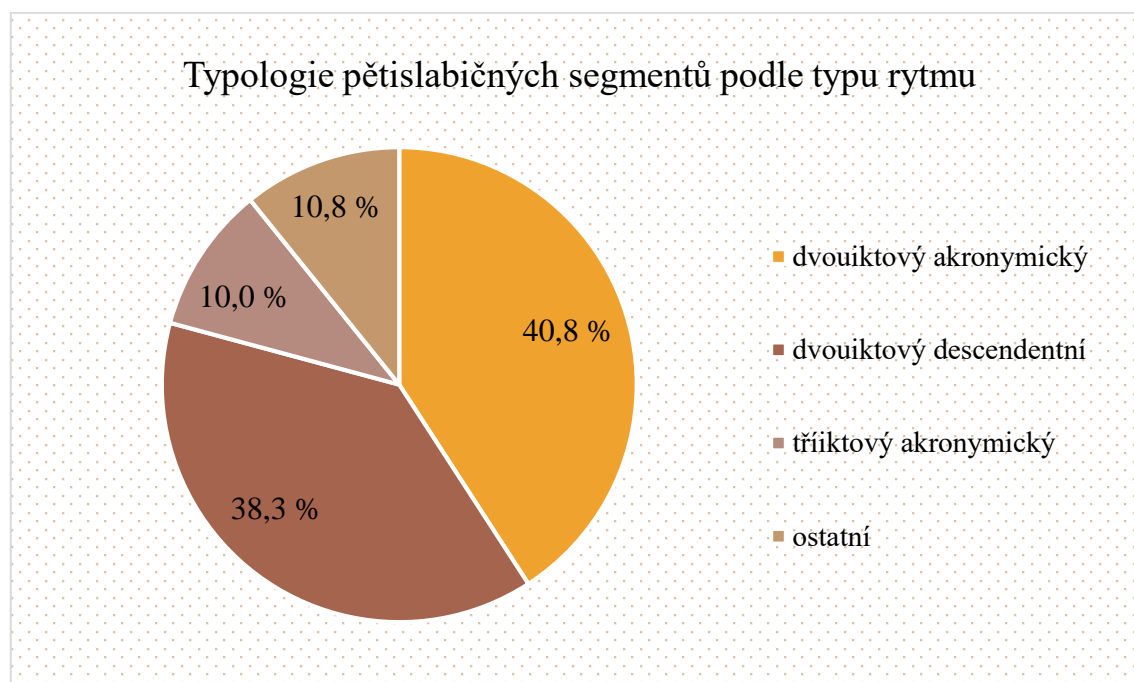
/wo³-shi-shénme-dōu/ (9-2-1)

typ segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
dvouiktový akronymický	16	13,3 %
dvouiktový akronymický s předklonkou	15	12,5 %
dvouiktový akronymický s příklonkou	18	15,0 %
dvouiktový akronymický + descendentní	1	0,8 %
tříiktový akronymický	12	10,0 %
jednoiktový descendentní	1	0,8 %
jednoiktový descendentní s předklonkou	1	0,8 %
dvouiktový descendentní + descendentní	26	21,6 %
dvouiktový descendentní + descendentní s předklonkou	20	16,7 %
tříiktový descendentní +akronymický	1	0,8 %
jednoiktový ascendentní s příklonkou	1	0,8 %
dvouiktový ascendentní + descendentní	6	5,0 %
dvouiktový ascendentní + ascendentní	1	0,8 %
dvouiktový ascendentní + ascendentní s příklonkou	1	0,8 %

Tabulka č. 9: Pětislabičné segmenty

V tabulka č. 9 vidíme výčet a procentuální zastoupení všech typů rytmických sledů, které jsou přítomny u pětislabičných segmentů v mém vzorku. Jak je z přehledu patrné, u pětislabičných segmentů se vyskytují kombinace ojedinělých rytmických sledů a omezují se v mém vzorku pouze na jeden výskyt. Těchto sedm kombinací dohromady tvoří jen

¹/₂₀ textu. Velmi málo početnou část tvoří i dvouiktová kombinace sledu ascendentního a descendentního, kterých je v mém vzorku pouze šest.

Graf č. 4

Z grafu č. 4 můžeme vyčíst, že u pětislabičných segmentů v analyzovaném vzorku, podobně jako u segmentů čtyřslabičných, převládají dvouiktové segmenty nad segmenty tříiktovými, kterých se zde vyskytuje pouze 10 %. Celých 86,5 % tedy představují segmenty dvouiktové, které můžeme rozdělit do třech hlavních typů rytmických sledů: dvouiktový akronymický, dvouiktový descendentní, tříiktový akronymický.⁸⁷ Dva nejpočetněji zastoupené rytmické sledy, dvouiktový akronymický a dvouiktový descendentní, zaujímají téměř $\frac{4}{5}$ zkoumaného souboru.

⁸⁷ Pro lepší přehlednost jsou v grafu č. 4 uvedeny pouze hlavní typy rytmických sledů pětislabičných segmentů.

3.4.1.6 Šestislabičné segmenty

- počet segmentů: 23
- počet iktů: šestislabičné segmenty mají v mém vzorku buď dva ikty (60,8 %) nebo tři ikty (39,1 %)

Typy šestislabičných segmentů:

I) dvouiktové

1) dvouiktový, kombinace dvou descendentních sledů (8)

a) kombinace dvou descendentních sledů jako celek

/wo³-jiu-pǎochuqule/ (28-2-4)
/wo³-shi-xìngge-limian/ (39-1-1)
/suǒyou-d-ribenren/ (126-1-4)
/zhe⁴-shi-hen-zhèngchang-d/ (136-3-2)

b) kombinace dvou descendentních sledů s předklonkou

/shi-zhè-yang-d-ri⁴z/ (12-4-4)
/qu-lǐjie-ni³-d-hua/ (92-4-4)
/zai-zhèyang-d-yi²-ge/ (97-4-2)
/you-shénme-pà-d-ma/ (136-2-4)

2) dvouiktový akronymický (5)

a) akronymický jako celek

/hútōngrli-d-nei-zhong³/ (42-1-4)

b) akronymický s příklonkou

/tài-bu-ke-sīyì-le/ (56-1-1)

c) akronymický s předklonkou a příklonkou

/gen-dùnpai-zai-dǎ-ma/ (80-1-2)
/wo-kòngzhibuliǎo-le/ (91-2-1)
/nei-liǎng-ge-rénwù-d/ (118-2-3)

3) dvouiktový, kombinace ascendentního a descendentního sledu s předklonkou (1)

/hen-wúbiān-d-dong¹xi/ (98-2-2)

II) tříiktový

1) tříiktový, kombinace třech descendentních sledů (5)

/ke²neng-jiu⁴-hui-ràng-ni/ (141-3-4)

/jiu⁴-zai-hútong-li³mian/ (45-3-3)

/ni³-shi-ren²-shi-kōng-d/ (57-4-1)

/bā¹la-bā¹la-ba¹la/ (85-2-2)

/láile-yi²-ge-dōngxi/ (141-5-1)

2) tříiktový, akronymický (2)

a) akronymický jako celek

/gǎn⁴shoudao-tā-d-hua⁴/ (27-1-3)

b) akronymický s předklonkou

/xiang-pútaozhū-yiyang⁴/ (85-1-2)

3) tříiktový, kombinace descendentního a akronymického sledu (2)

/zhe⁴-yi-ge-guòcheng-wo³/ (6-1-2)

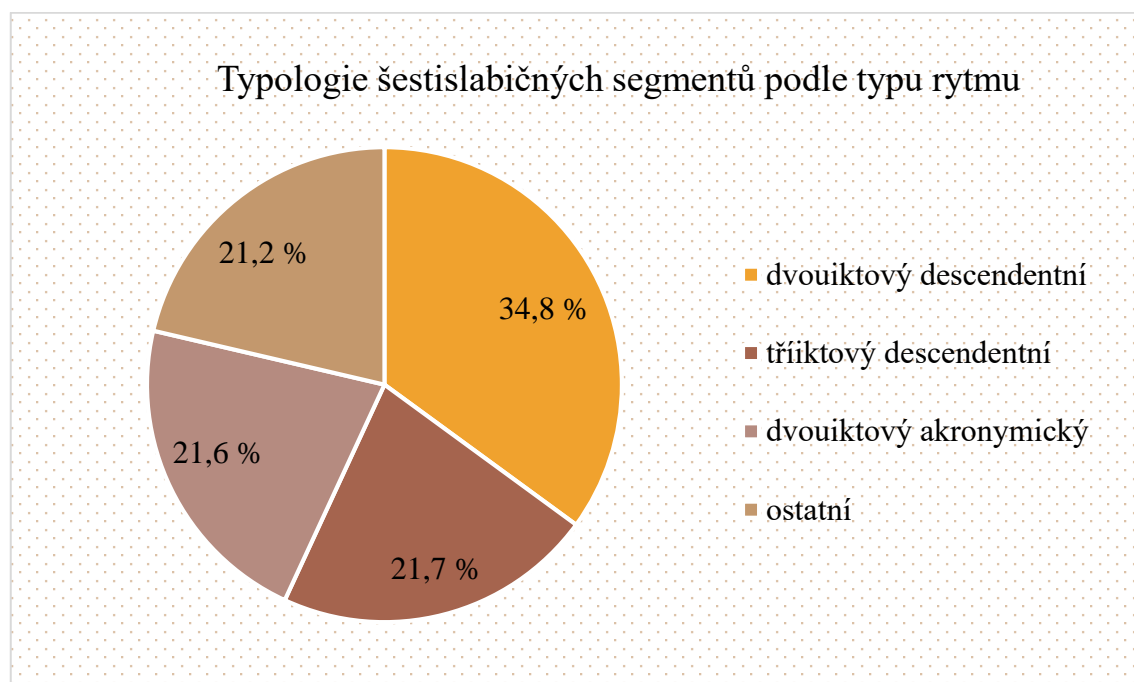
/wo³-shi-zhē²yang-d-hua⁴/ (115-1-2)

typ rytmického sledu	absolutní četnost	relativní četnost
dvouiktový akronymický	1	4,3 %
dvouiktový akronymický s příklonkou	1	4,3 %
dvouiktový akronymický s předklonkou s příklonkou	3	13,0 %
tříiktový akronymický	1	4,3 %
tříiktový akronymický s předklonkou	1	4,3 %
dvouiktový descendentní	4	17,4 %
dvouiktový descendentní s předklonkou	4	17,4 %
tříiktový descendentní + descendentní	5	21,7 %
tříiktový descendentní + akronymický	2	8,7 %
dvouiktový ascendentní + descendentní s předklonkou	1	4,3 %

Tabulka č. 10: Šestislabičné segmenty

V tabulce č. 10 opět vidíme výčet a zastoupení všech typů rytmických sledů, které se nachází u šestislabičných segmentů v tomto textu. U šestislabičných segmentů v mém

vzorku mají převahu dvouiktové segmenty (60,8 %). Hlavní typy rytmických sledů dále zobrazuje graf níže.

Graf č. 5

Z grafu č. 5 vyplývá, že bez mála třetinu šestislabičných segmentů v analyzovaném souboru tvoří rytmický sled dvouiktový descendentní a dalšími dvěma typy, které oba zaujímají zaokrouhleně 22 % textu, jsou tříiktový descendentní a dvouiktový akronymický rytmický sled.⁸⁸ Tyto tři rytmické sledy dohromady tvoří $\frac{4}{5}$ souboru.

3.4.1.7 Sedmislabičné segmenty

- počet segmentů: 5
- počet iktů: sedmislabičné segmenty mají v mém vzorku buď dva ikty (20 %) nebo tři ikty (80 %)

Typy sedmislabičných segmentů:

I) dvouiktové

1) dvouiktový akronymický s příklonkou (1)

/wo³men-shi-zai-zhōng-xì-d/ (41-2-2)

⁸⁸ Pro lepší přehlednost jsou v grafu č. 5 uvedeny pouze hlavní typy rytmických sledů šestislabičných segmentů.

II) tříiktové

1) tříiktový, kombinace tří descendentních sledů (2)

a) kombinace tří descendentních sledů jako celek

/yin¹wei-wo-hen³-duo-tóngxue/ (9-1-1)

b) kombinace tří descendentních sledů s předklonkou

/pai-wǒ-d-fùqin-mǔqin/ (93-2-1)

2) tříiktový, kombinace akronymického a descendentního sledu (1)

/ni³-jiu-xiǎng-d-kāi-yi-xie/ (97-5-2)

3) tříiktový, kombinace dvou descendentních a ascendentního sledu (1)

/ni³-zai-nei-guòcheng-dāngzhōng/ (124-1-1)

typ segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
dvouiktový akronymický s příklonkou	1	20,0 %
tříiktová kombinace třech descendentních sledů	1	20,0 %
tříiktová kombinace třech descendentních sledů s předklonkou	1	20,0 %
tříiktový akronymický + descendentní	1	20,0 %
tříiktová kombinace dvou descendentních a ascendentního sledu	1	20,0 %

Tabulka č. 11: Sedmislabičné segmenty

Sedmislabičné segmenty jsou druhou nejméně početnou skupinou segmentů v mém analyzovaném vzorku s četností 0,4 %, v souboru se jich nachází pouze pět. Vzhledem k nízkému početnímu zastoupení je proto obtížné provést objektivní analýzu. Mezi sedmislabičnými segmenty v mém korpusu převažují segmenty tříiktové (80 %) nad dvouiktovými. Podrobný výčet všech konkrétních typů rytmů jsou vypsány v tabulce č. 11.

3.4.1.8 Osmislabičné segmenty

- počet segmentů: 1
- počet iktů: osmislabičný segment v mém vzorku má tři ikty

Typy osmislabičných segmentů:

I) tříiktové

1) tříiktový, kombinace třech descendentních sledů

/hai²-mei-dào-xiang-d-shi²hou-ba/ (150-1-3)

V korpusu, který jsem analyzovala, se nachází pouze jeden osmislabičný segment, který má opakovaně descendentní rytmus.

3.4.2 Analýza kól

V této části diplomové práce se budu zabývat kóly a budu na ně aplikovat stejný postup, jako byl proveden u analýzy segmentů. Nejprve je nutné získat potřebné informace o velikosti kól a v jakém procentuálním zastoupení se vyskytují v mém analyzovaném vzorku. Určím typy rytmických sledů, které se mohou nacházet na začátku či uprostřed nebo na konci kóla. Pokud se kól skládá jen z jednoho segmentu⁸⁹, je automaticky jeho pozice chápána jako na konci kóla.⁹⁰ Nakonec vyhodnotím, jaké typy rytmických sledů se v mém korpusu objevují nejčastěji.

Pro lepší orientaci v různých kombinacích rytmických sledů v rámci kól bude snadnější zavést přehlednější značení. Rytmické kombinace vícesegmentálních kól značím obdobně jako O. Švarný⁹¹

/	pro ascendentní sled
/°	pro ascendentní sled s příklonkou
\	pro descendentní sled
°\	pro descendentní sled s předklonkou
∨	pro trojslabičný akronymický sled
	pro označení liché iktové slabiky
+	pro označení bezprostředního sousedství dvou arzí

Stejně tak jako O. Švarný rozdělím kóla na dvě skupiny. První skupinou budou kóla, kde dochází k bezprostřednímu sousedství dvou arzí, a druhou skupinu budou tvořit kóla, kde se takový kontakt nevyskytuje.⁹² Podskupinu tvoří i kóla taková, kde přímému sousedství dvou arzí zabraňuje předklonka či příklonka.

---

⁸⁹ 22 jednoslabičných segmentů, které nevykazují žádný rytmus, bylo z analýzy kól vyřazeno.

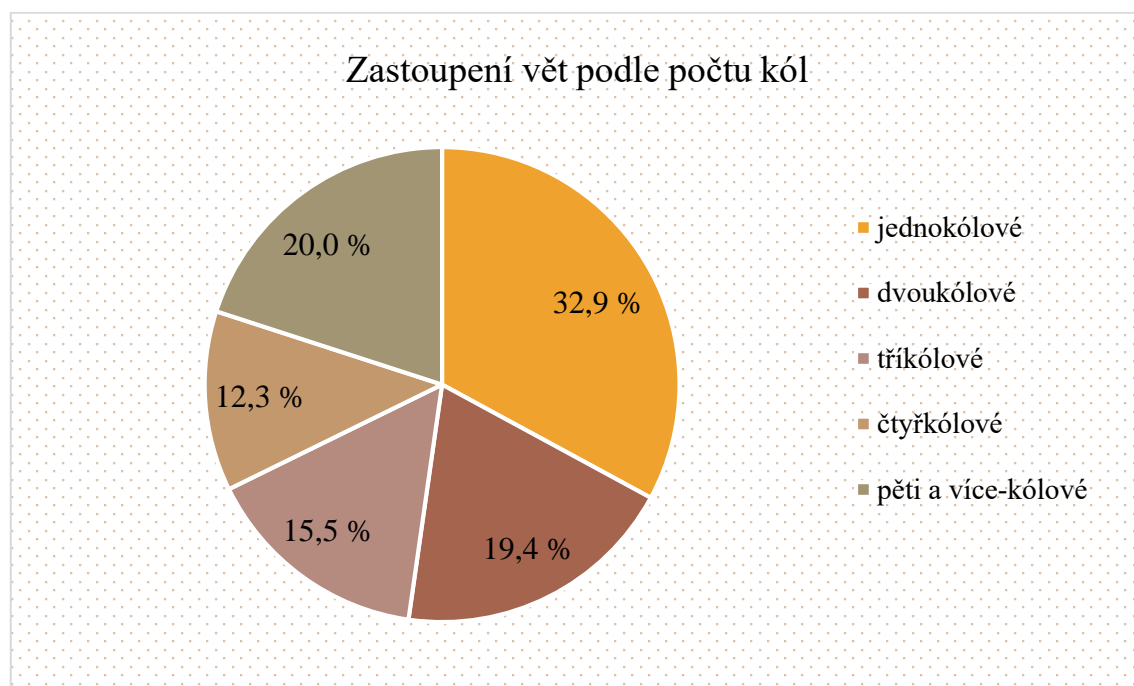
⁹⁰ ŠVARNÝ, UHER, 2014: s. 14.

⁹¹ ŠVARNÝ, 1998: s. 48

⁹² ŠVARNÝ, 1998: s. 52-53

3.4.2.1 Velikost kól

Analyzovaný materiál se skládá celkem ze 151 vět, které jsou tvořeny jedním, dvěma, třemi a maximálně čtrnácti kóly.

Graf č. 6

Z grafu č. 6 můžeme vyčíst, že jednokólové a dvoukólové věty tvoří více než polovinu (přesně 52,3 %) celého korpusu.

typ kóla	absolutní četnost	relativní četnost
jednosegmentální	109	25,2 %
dvousegmentální	140	32,9 %
třísegmentální	91	21,3 %
čtyřsegmentální	37	8,6 %
pětisegmentální	21	4,9 %
šesti a více-segmentální	30	7,0 %

Tabulka č. 12: Kóla podle počtu segmentů

Z číselných údajů v tabulce č. 12 si můžeme povšimnout, že tři nejpočetnější skupiny kól, kterými jsou jednosegmentální, dvousegmentální a třísegmentální kóla, tvoří bez mála $\frac{4}{5}$

celého analyzovaného korpusu. Nejdelší kólon v mém vzorku se skládá z deseti segmentů, takové případy však můžeme v mé práci najít pouze dva.

3.4.2.2 Pozice sledu v kólu

V analýze jsem také sledovala poměrní zastoupení různých rytmických sledů v pozici na začátku nebo uvnitř kóla a v pozici na konci kóla. Do analýzy byla začleněna i jednosegmentální kóla.

typ rytmického sledu	pozice na začátku nebo uvnitř kóla	pozice na konci kóla
jednoiktový ascendentní	64,0 %	36,0 %
jednoiktový descendentní	58,6 %	41,4 %
dvouiktový akronymický	59,0 %	41,0 %
jiné	67,2 %	32,8 %

Tabulka č. 13: Pozice sledu v kólu

Když sledujeme například sled ascendentní, který je uveden v tabulce č. 13, pozice chápeme následovně: 36 % všech jednoiktových ascendentních sledů se nachází v pozici na konci kóla, zbylých 64 % se nachází v pozici buď na začátku nebo uvnitř kóla. Obdobně lze chápat všechny ostatní rytmické sledy. Z tabulky je tedy patrné, že akronymický ascendentní i descendentní sled se ve zkoumaném materiálu vyskytuje více v pozici na začátku nebo uvnitř kóla.

3.4.2.3 Jednosegmentální kóla

Jednosegmentální kóla zaujímají celkem $\frac{1}{4}$ celého korpusu. Jak jsem již zmínila v kapitole 3.4.2 *Analýza kól*, pokud se jedná o jednosegmentální kóla, poloha segmentů je chápána jako na konci kóla. V některých případech se k rytmickým sledům připojuje předklonka či příklonka, která ovšem nijak nemění výslednou podobu rytmu kóla. U jednosegmentálních kól není pravidlem, že se v nich vyskytuje pouze jeden rytmický sled. V mém analyzovaném vzorku se však nachází jen osm případů, kdy se jedná o víceiktové rytmické sledy. Všechny jsem vyhodnotila jako kombinace dvou nebo třech descendentních sledů.

1. **Akronymické** (38, tj. 34,9 % jednosegmentálních kól)
2. **Descendentní** (31, tj. 28,4 % jednosegmentálních kól)
3. **Ascendentní** (32, tj. 29,4 % jednosegmentálních kól)
4. **Jiné** (8, tj. 7,3 % jednosegmentálních kól)

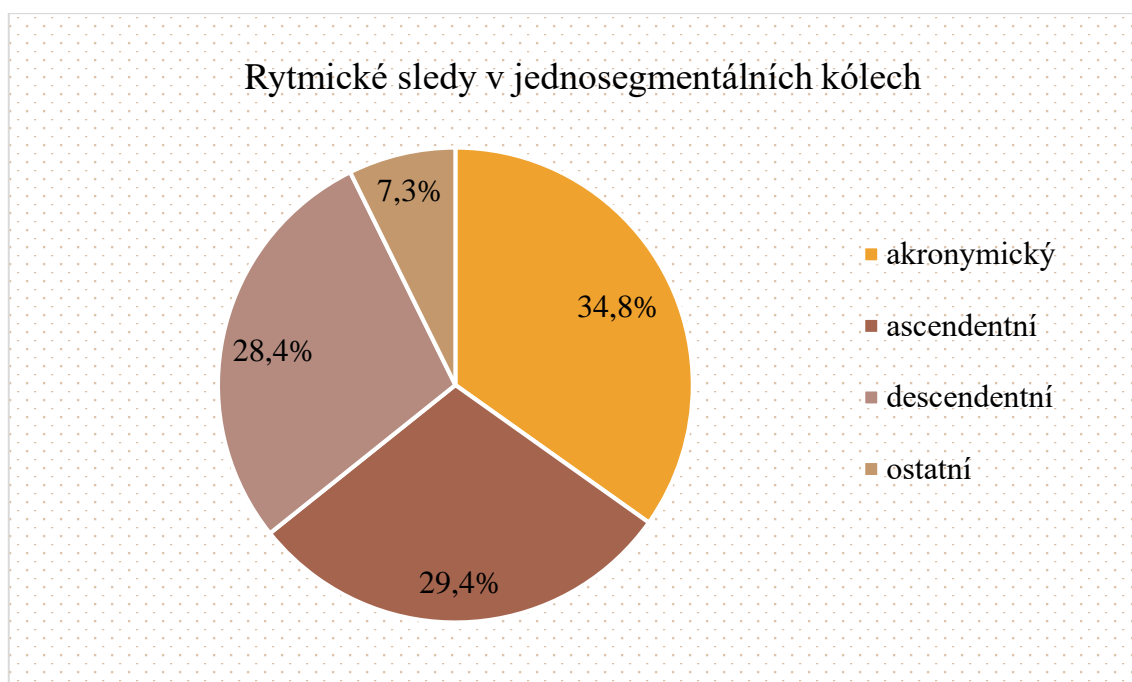
Akronymické   /zhu⁴hao-zǎofàn/ (10-7)
                                       /dōu-hui-you-ren²/ (17-3)
                                       /jīneng-yiwài/ (26-3)
                                       /wo³-ma-shuō/ (49-4)

Descendentní   /wèile/ (7-3)
                                       /fán-bu-fan-na/ (46-4)
                                       /chūqule/ (68-3)
                                       /zhēn-d/ (75-1)

Ascendentní   /ranhòu/ (10-13)
                                       /zhèi-zhǒng/ (116-3)
                                       /qu-nǚlì/ (146-5)
                                       /kěnéng/ (17-1)

Jiné:

Opakovaně descendentní rytmus /nèi-ge-shi²hou/ (12-2)
     /xùnlian-d-tong⁴ku/ (33-2)
     /ni³-shi-ren²-shi-kōng-d/ (57-4)
     /láile-yi²-ge-dōngxi/ (141-5)

Graf č. 7

Z grafu č. 7 si můžeme hned povšimnout, že nejproduktivnějšími rytmičnými sledy v jednosegmentálních kólech jsou sledy akronymické, ascendentní a descendentní. Nejdominantnější zastoupení má sled akronymický, který tvoří více jak třetinu všech jednosegmentálních kól. Četnost descendentního a ascendentního rytmičného sledu se liší pouze o jedno procento. Všechny ostatní typy sledů, které se zde objevují, jsou zahrnuty do kategorie „ostatní“.

Kóla jsem dále rozdělila podle toho, zda u nich dochází či nedochází k bezprostřednímu sousedství dvou arzí a zda se v rytmičném sledu nachází atonická slabika, která brání v přímém kontaktu.

rozdělení kól	absolutní četnost	relativní četnost
bez sousedství arzí	240	56,1 %
sousedství arzí	139	32,5 %
atonická slabika mezi dvěma arzemi	49	11,4 %

Tabulka č. 14: Rozdělení kól podle sousedství arzí

Z tabulky č. 14 je zřejmé, že kóla, u nichž nedochází k bezprostřednímu sousedství arží zaujímají více než polovinu zkoumaného souboru. Případy, kdy atonická slabika brání přímému kontaktu dvou arží, zaujímají zhruba jen $1/10$ souboru.

3.4.2.4 Kóla, u nichž nedochází k sousedství arží

Detailní zjištěné kombinace kól tvořených dvěma a více sledy jsou vypsány níže:

1) Akronymické modely

a) spojení sestupného a vzestupného sledu, příp. spojení jednoho z nich s lichou iktovou slabikou (13)

- °V wo-nèi-shi₂hou pāixì (16-1)
- V méi-you féngzhēn (73-4)
- V° yǎn-d shi-yi⁴-ge (61-1)
- °\\ ta-bù-xuyao wang³-qian chōng (80-4)

b) opakování počátečního sestupného sledu (37)

- \V jiù-shi yi²-ge-xiǎoháir (41-5)
- °\\V wo-kànle-zhei⁴-ge wo³-jiu-xiǎng (100-5)
- °\\V\\V hai-méi-you-dao nàme na⁴me-dà-gulù (151-1)
- °\\V\\V °/° wo-shízai shòubuliao wo³-bu-xǐhuan bie²ren cong-bèihòuli (35-4)

c) opakování koncového vzestupného sledu (20)

- V/ wo³men-xuéxiào nei-dōngsì (71-4)
- V/° méi-you-ren-gǎn qu-shuō-d (133-1)
- V/°// yi²-ge-fēiwén shizài-shi buzáo-biānjì
(100-4)
- V// kàn-d haoxiàng dǎoyǎn hen-yánsù (137-2)

d) opakování jak počátečního sestupného sledu, tak i koncového vzestupného sledu (7)

- \V/ suo³yi-sòng-wo-qù xue-wǔdǎo (7-7)

°\V/ wo-kǎoshang wūdao-xuéxiào wo-wánquán (8-1)
 \V°/ wo³-jiu-juéde you³-hen-dà-d yali⁴ (19-1)
 \V\ / na⁴-wo-zhèi-ci jiu⁴-shi you³-yi-tiān pāixi
 (129-1)

2) opakování sestupného sledu (32)

\V\ tǐngle zhei⁴-ge-shìjie (77-2)
 °\V\ wo-céngjing-kàngo yi²-ge (100-2)
 \V\ nèi-ge-jiu⁴-shi yi²-ge-dòngli (50-4)
 °\V\ wo-xīwang zi⁴ji-fēn-d hen-qīngchu (38-1)

3) opakování vzestupného sledu (14)

// gen-dǎoyǎn jiāoliú (125-4)
 //° rang-zìjǐ anjīng-le (104-2)
 /// ranhou⁴ xuexiào jiu-bàojǐng (28-3)
 ///° gǎnkuài wo-xiǎng-wandàn-le féngzhēn (72-1)

4) kóla obsahující segment tvořený dvěma sledy s jedním iktem (8)

\V wo-shì-quèshi-bei nei⁴-zhong-gǎnqíng (118-1)
 °\V\ cong-tāmen xuǎn-wo dao⁴-wo-pāixi zhěnggè-
 dao-wán-zheng₃ guòcheng-dangzhōng wo³-jiu-
 juéde (16-2)
 °V\ you-nàme-da⁴ gǔlù-d-shi²hou (151-2)
 VV ta¹-lian-shēng-xièxie ye³-mei-shuō (49-1)

Kóla, u kterých nedochází k bezprostřednímu sousedství dvou arzí, zaujímají 56,1 % zkoumaného korpusu. 45,4 % z nich tvoří kóla jednosegmentální. Z předešlé kapitoly víme, že jednosegmentální kóla v mém korpusu jsou většinou tvořena jedním sledem. Nejvyšší produktivity dosahuje rytmický sled akronymický. Zbýlých dominantních 54,6 % jsou tvořeny dvěma a více sledy. S četností bez mála 60 % se jako dominantní profilují různé typy akronymických modelů, a to buď jednoduchých tvořených descendentním a ascendentním sledem, anebo složených, tvořených opakujícími se počátečními

sestupnými sledy nebo opakujícími se vzestupnými sledy. Druhý nejčastěji se vyskytující rytmus lze označit rytmický sled descendentní, který zaujímá ¼.

3.4.2.5 Kóla, u nichž dochází k sousedství arzí

V mém analyzovaném vzorku můžeme pozorovat sousedství arzí u 32,4 % kól. U 4/5 můžeme pozorovat pouze jediný kontakt dvou arzí, u složitějších strukturních vzorců dochází až ke čtyřem kontaktům bezprostředně sousedících arzí, které nenáleží témuž rytmu. Konkrétně se v souboru vyskytují následující kombinace:

1) spojení jednoho či více ascendentních sledů s jedním či více descendentními sledy (14)

//+\ nei-hái-kexiào jiu⁴-shi (88-1)
/\ quán-dōu nònghaole (10-11)
/+\ \ zhei-ci⁴ shí-mian-máifu-ba wo³-bei-dǎ-dao (76-1)
//+\ \ dan-tā-yi-chōng suo³yi nei⁴-ge-jùli jiu-hě-n-jìn-le (81-1)

2) řazení dvou akronymických struktur za sebou (11)

V+V yě-bu-shi⁴ wǒ-yao-qù-d (6-3)
°V+V di-yī-ge-fǎnyìng jiu⁴-shi-tiān-na (66-1)
V+V° dan⁴-ni-d-fùmǔ ta¹men bu-liǎojiě-ma (97-6)
V+V gē-zenme-chàng dan⁴shi-wǒ-yào (130-2)

3) akronymické struktury předchází vzestupný sled nebo sledy (11)

/+V yi-gè yi⁴-ge-fùnǚ (61-2)
//+V kěnéng jiu-shi⁴ xiǎo-shihou-wǔdǎo (25-2)
/+V° wufēi jiu⁴-shi fēiwén-ba (99-1)
//°/+V wo-hě-n bu-róngyì-a ni-kàn nei⁴-ge-xì (94-3)

4) za akronymickou strukturou následuje sestupný sled nebo sledy (14)

V+\ ye³-mei-lǐ shen²me (46-6)
V+\ ran²hou-yao-zuò hě-n-duo-shìqing (16-4)
V+\ yīfu gei-ni³ má-haole (10-9)

°V+\\wo-jībēnshang mei-you³ tài-guō₄go nei⁴-zhong rìz
(11-1)

5) komplikovanější spojení většího počtu sledů, u nichž dochází k sousedství arzí (55)

/+\\V\ jiu-shuō ni³-ba-wo-zhuàngle ni³-yao-péi-qián shēn²me-d
(43-1)

V/+\\V\ wo³-jiu-shi-shuō wo-gāngcái fāshēng-shēn²me wo-dōu-
kànjian-le (45-2)

V°V+\\ juéde hen-tóurù jiu-chōngchu-wutái shi⁴-yao-pǎozh
chōngchuqu (63-1)

/°\\V+\\V\ wéiyī-d xiāng³fa wo³-mei-you-xiǎng wo³-yao-ba-zhè-
ge juése yān³-d-duōme-bàng (22-4)

6) komplikovanější spojení většího počtu sledů, u nichž dochází k sousedství dvou a více arzí (27)

/+\\V+\\ jiu-shi⁴ na²le-yàoshi kāile-men² wo³-jiu-
pǎochuqule (28-2)

V+V+\\V°\\ jiāodàokǒu pàichusuǒ jiu⁴-zai-hútong-li³mian
wo-shuō wo-yuànyì gen-ni³men-guòqu (45-3)

\\V+/\+V+V suo³yì wo-juéde wo³-wo-gōngzuò pāixì jiu⁴-shi
wo³-d-gōngzuò wo³-bu-pāixì (37-1)

/+V+V°\\V+V+V rānhòu² fùdaoyǎn gen¹-wo-jiǎng wo-cónglāi
mei²-you-jiàngò yì²-ge-rén tóngshi-you³ liù-
ke-yǎnlèi (84-1)

V kólech, u nichž dochází k sousedství arzí, jsem se nejčastěji setkala s různými kombinacemi akronymického rytmu (34 %). Jedná se především o kombinace dvou akronymických sledů za sebou a modely, ve kterých akronymickému sledu předchází sled ascendentní nebo za ním následuje sled descendentní. Ve 13 % případů jsem se setkala s kombinací ascendentního a descendentního rytmického sledu. V mém korpusu se také nachází velké množství komplikovanějších spojení většího počtu sledů, u kterých taktéž dochází k sousedství jedné, dvou a více arzí. Z důvodu velké variability

kombinací bohužel nepozorujeme uspořádanost, tudíž nemohu vyvodit společné tendence.

3.4.2.6 Kóla, u nichž atonická slabika brání sousedství arzí

11,4 % korpusu zaujímají případy, kdy atonická slabika, předklonka či příklonka, brání přímému kontaktu dvou arzí.

1) spojení jednoho či více ascendentních sledů s jedním či více descendentními sledy (13)

- /°\ ranhou⁴ jiu-zhè-yangz (69-1)
- /°\\ ni-shi⁴ ni-xuǎnze-dìng-d (147-3)
- //°\ bu-jiǎng zhe-xie¹-le wo-juéde (95-2)
- /°\°\\ wo-yě-shi juéde dui-wǒ-shi-yi²-ge (15-3)

2) Akronymické modely

a) za akronymickou strukturou následuje sestupný sled nebo sledy (8)

- V°\ gōuxindòujiǎo-d dong¹xi (35-3)
- V°\ qīfu-ren²-ma ta¹men (45-1)
- V°\\ ni³-zenme-yàng qu-shèxiang ta¹-dou-méi-you (59-1)
- V°\\ yīfu-ye-mei-huàn jiu-chuānzh zhe⁴-yi-dui-dōngxi (71-2)

b) řazení dvou akronymických struktur za sebou (3)

- °V°\ wo-kòngzhibuliǎo-le nèi-shihou yǐjīng (91-2)
- V°V liù-di-yǎnlèi xiang-pútaozhū-yiyang⁴ (85-1)
- V°V zhè-yangz-d-hua⁴ hui-làngfei-shíjiān (132-6)

c) další kombinace akronymických modelů (13)

- °V°V/°Vran-lǐ-ān-d nèi-zhong-yǎnshén he-nei⁴ zhong wúxing-d-yali⁴ (21-2)

$^{\circ}\backslash V^{\circ}V$ bu-jìnjin ta¹men-xuǎn-wǒ wo-hái-zai-qu-xuǎn
(139-1)

$^{\circ}\backslash V^{\circ}V$ jiu-shǐjìn-yāzh dòngmài jiu-shàngtai-xièmù
(69-2)

$\backslash V^{\circ}V^{\circ}/$ wo³-shi-shénme-dōu bu-tài-qīngchu jiu-qù-le
ránhòu (9-2)

3) komplikovanější spojení většího počtu sledů (11)

$//^{\circ}\backslash V^{\circ}\backslash$ ránhòu xiàhuài-le wo-māma-xià-d dou-shǎ-le
zai-dìxia (70-1)

$/^{\circ}\backslash V/$ qu-shuō-ni shen²me huo⁴zhe-shi-tong-nǐ yi-dāo
(35-5)

$\backslash V^{\circ}/^{\circ}\backslash$ qíshi wǒ-jiu-zai xuéxiào-d cǎochǎngli tǎngzh-
ne (29-1)

$V/^{\circ}///^{\circ}V^{\circ}$ ran²hou-wǒ màn-mǎn-d wo-fāxiàn qíshí wo-méi-
you zhei⁴-ge-bìyào-le (94-5)

V analyzovaném vzorku se nachází celkem 49 případů, kdy atonická slabika, předklonka či příklonka brání přímému sousedství dvou arzí. Můžeme vidět obdobné kombinace jako u kól, kde dochází k sousedství arzí.

4 Závěr

Cílem této magisterské diplomové práce bylo zanalyzovat a zodpovědět základní otázky charakteru čínského textu jak z hlediska lineárního, tak rytmického členění a identifikovat nejproduktivnější kombinace rytmických sledů.

V první kapitole jsem položila teoretický základ a stručně definovala pojmy, které byly předpokladem pro úspěšné vypracování praktické části. Byly popsány klíčové termíny jako lineární větné členění, rytmické sledy a sedm stupňů prominence. Krátce jsem představila také herečku Zhang Ziyi, jejíž promluva se stala hlavním podkladem pro vypracování korpusu a nastínila stylistiku mluveného a psaného textu.

Na základě výše zmíněných znalostí jsem v praktické části vypracovala prozodickou transkripci daného textu, k čemuž bylo potřeba několika dílčích kroků. Po pečlivém poslechu audionahrávky jsem ji nejprve přepsala do transkripční abecedy a rozdělila na rytmické celky, tj. věty, kóla, segmenty a slabiky. Dalším krokem bylo vyznačení tónových značek u jednotlivých slabik a vyznačení tónové prominence. Výslednou podobu takto transkribovaného textu jsem opatřila přepisem do čínských zjednodušených znaků a přeložila do češtiny. Prozodickou analýzou korpusu jsem dospěla k níže uvedeným zjištěním.

Průměrná rychlost promluvy je 270 slabik za minutu. Analyzovaný vzorek se dohromady skládá ze 151 vět, 450 kól, 1143 segmentů a 3657 slabik. Věta má v mém korpusu průměrnou délku asi 2,3 kól, 7,6 segmentů a 24,2 slabik. Kólon má průměrnou délku 2,5 segmentů a 8,1 slabik. Segmenty jsou tvořeny jednou až osmi slabikami a průměrná délka segmentu v mém korpusu je 3,2 slabiky. Segmenty jsou z 30 % dvojslabičné, z 28 % tříslabičné a z 26 % čtyřslabičné. Dohromady tak tvoří bez mála 85 % analyzovaného souboru. Více než pětislabičné segmenty se v mém materiálu vyskytují jen s malým zastoupením a dohromady tak netvoří ani jednu dvacetinu textu. Ve zkoumaném materiálu zcela převažují jednoiktové (58 %) a dvouiktové (39 %) segmenty, které dohromady tvoří 98 % textu. V analyzovaném souboru jsou dominantní segmenty dvojslabičné jednoiktové (30 %), tříslabičné jednoiktové (20 %) a čtyřslabičné dvojiktové (21 %). Zanedbat nemůžeme ani segmenty tříslabičné dvouiktové a pětislabičné dvouiktové, které dohromady tvoří 16 % vzorku. Ostatní typy netvoří hodnoty ani jednu šestinu celkového textu.

Po celkovém vyhodnocení typologie rytmických sledů vyplynulo, že přibližně 31 % segmentů má rytmus ascendentní, 26 % rytmus descendentní a 24 % rytmus akronymický. Zbýlých přibližně 19 % má jiný typ rytmu, z nichž výrazně převyšují segmenty tvořeny dvěma descendentními sledy (13 %).

U dvojslabičných segmentů převažují rytmické sledy ascendentní, které zaujímají zaokrouhleně 60 %. U tříslabičných segmentů dominantní postavení zaujímá sled descendentní s četností zhruba 40 %. Ascendentní rytmus se vyskytuje zhruba ve 32 % případů, akronymický pak ve 28 % případů. Co se týče čtyřslabičných segmentů, více než dvě pětiny zaujímá rytmický sled dvouiktový akronymický, téměř jednu třetinu pak zaujímá kombinace dvou descendentních sledů. Žádný jiný z rytmických sledů nedosahuje dominantnějšího zastoupení. U pětislabičných segmentů, obdobně jako u segmentů čtyřslabičných, se nejvíce profiluje rytmický sled dvouiktový akronymický a kombinace dvou descendentních sledů. Tyto dva nejpočetnější rytmy zaujímají téměř čtyři pětiny zkoumaného souboru. Tři čtvrtiny šestislabičných segmentů tvoří rytmické sledy dvouiktový descendentní, tříiktový descendentní a dvouiktový akronymický. Vzhledem k velmi nízkému procentuálnímu počtu sedmislabičných a osmislabičných segmentů je velmi obtížné provést objektivní analýzu. Příkladů se v mém korpusu nachází jen šest a každý vykazuje odlišný rytmus.

Analyzovaný text obsahuje 450 kól, která jsou tvořena jedním až čtrnácti segmenty. Průměrná délka kóla jsou 2,5 segmenty. Nejvyšší produktivity dosahují kóla tvořená dvěma segmenty (33 %), dále pak kóla jednosegmentální (25 %) a třísegmentální (21 %). Tyto tři typy dohromady tvoří čtyři pětiny celého analyzovaného korpusu. V pozici na začátku nebo uprostřed kóla se nejčastěji vyskytuje sled ascendentní (64 %) a se stejnou četností pak sledy dvouiktový akronymický a descendentní (59 %). Na konci kóla je nejvíce zastoupeny sledy descendentní a dvouiktový akronymický (41 %) a ascendentní (36 %). Nejvíce frekventovaný rytmický sled u jednosegmentálních kól se ukazuje rytmus akronymický, který se konkrétně vyskytuje ve 35 % případů. Descendentní a ascendentní rytmický sled dosahují téměř stejných hodnot, a to 29 % a 28 %.

Kóla jsem dále v mé práci rozdělila podle toho, zda u nich dochází či nedochází k bezprostřednímu sousedství dvou arzí a zda se v rytmickém sledu nachází atonická slabika, která brání v přímém kontaktu. Nejproduktivnějšími schémata kól, kde nedochází k sousedství arzí, jsou různé kombinace akronymických sledů (59 %). Druhým nejčastěji vyskytujícím se sledem je sled descendentní, který zaujímá jednu čtvrtinu

souboru. V kólech, u nichž dochází k sousedství arzí, jsem se nejčastěji setkala s různými kombinacemi akronymického rytmu (34 %). Jedná se především o kombinace dvou akronymických sledů za sebou a modely, ve kterých akronymickému sledu předchází sled ascendentní nebo za ním následuje sled descendentní. Kóla, u nichž atonická slabika brání v přímému sousedství dvou arzí vykazuje obdobné tendence.

Důkladně vypracovaná prozodická analýza nám pomáhá především hlouběji porozumět charakteru prozodického systému současného čínského jazyka. Při psaní této diplomové práce vyvstala otázka, zda by realizace stejné audionahrávky, avšak namluvena jiným mluvčím a za jiných podmínek, vykazovala stejné výsledky nebo zda by se objevily výrazné rozdíly.

5 Resumé v anglickém jazyce

The aim of this master thesis is to analyze and answer the fundamental questions of the character of Chinese text in terms of both rhythmic and linear structure and to identify the most productive combinations of rhythmic sequences. The selected material for the corpus is interview recorded by Chinese actress born in Beijing, Zhang Ziyi. The theoretical part will focus on the explanation of the basic terms of Chinese prosodic speech, which are important for successful processing of the practical part. The basis of this work is the corpus, which is transcribed into the system of prosodic transcription, analyzed and translated into Czech language. Based on this analysis, I will identify and quantify the number and length of segments, typology of segment rhythmic patterns, number and length of colons and position of rhythmic patterns in colons. The results of the prosodic analysis may help us understand more the prosodic features of modern spoken Chinese.

Key words: Modern Chinese, prosodic transcription, rhythmical features, Oldřich Švarný, linear segmentation, segment, colon, prosody

6 Seznam literatury a použitých zdrojů

Prameny:

杨澜访谈录官方频道 Yang Lan Official Channel. 【杨澜访谈录】2012 190 票房影响力——章子怡. In: *Youtube* [online]. Zveřejněno 18.7.2017 [vid. 4.12.2017]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=R_CeI9WJ35A&t=1475s.

Literatura:

CRYSTAL, David. *The Cambridge encyclopedia of language*. Cambridge: Cambridge University Press, 1987, vii, 472 s. ISBN 0521264383.

ČECHOVÁ, Marie et al. *Stylistika současné češtiny*. Vyd. 1. Praha: ISV, 1997. 282 s. Jazykověda. ISBN 80-85866-21-8.

DEFRANCIS, John. *Beginning Chinese*. New Haven: Yale University Press, 1963.

HOFFMANNOVÁ, Jana et al. *Stylistika mluvené a psané češtiny*. Vydání první. Praha: Academia, 2016. 510 stran, 16 nečíslovaných stran obrazových příloh. Lingvistika. ISBN 978-80-200-2566-1.

HOFFMANNOVÁ, Jana. *Stylistika a-: současná situace stylistiky*. 1. vyd. Praha: Trizonia, 1997. 200 s. Jazykové příručky. ISBN 80-85573-67-9.

KANE, Daniel. *Knížka o čínštině*. Mirošovice: DesertRose, 2009. 208 s. ISBN 978-80-903296-1-4.

LI, Aijun. Chinese prosody and prosodic labeling of spontaneous speech. In: *Speech Prosody 2002, International Conference*. 2002. Dostupné z: <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.4.565&rep=rep1&type=pdf>

NORMAN, Jerry. *Chinese*. New York: Cambridge University Press, 1988, 292 s.

POSPĚCHOVÁ, Zuzana: Prozodická transkripce čínštiny a její využití v současnosti. *Dálný východ* 2015, 2, ss. 93–103. Dostupné z: http://www.kas.upol.cz/uploads/media/Dalny_vychod_c.2_2015.pdf

- POSPĚCHOVÁ, Zuzana: Prosodic Transcription of Standard Chinese and its Use in Teaching. *Acta Linguistica Asiatica* 2016, 1, ss. 35–45. Dostupné z: <https://revije.ff.uni-lj.si/ala/article/view/4592/6342>
- POSPĚCHOVÁ, Zuzana. *Tónové změny v moderní čínštině ze sociolingvistické perspektivy*. 1. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2016. 261 stran. Monografie. ISBN 978-80-244-5072-8.
- SHEN, Xiao-nan Susan. *The prosody of Mandarin Chinese*. Berkeley: University of California Press, 1989, 95 s. ISBN 0520097505.
- SLAMĚNÍKOVÁ, Tereza. Rytmičké členění příkladových vět Učebního slovníku jazyka čínského (hesla 1-50). *Dálný východ* 2016, 2, s. 64-82. Dostupné z: http://www.kas.upol.cz/uploads/media/Dalny_vychod_c.2_2016_01.pdf
- ŠVARNÝ, Oldřich a kol. *Hovorová čínština v příkladech I*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1998. 237 s.
- ŠVARNÝ, Oldřich a kol. *Hovorová čínština v příkladech II*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1998. 235 s.
- ŠVARNÝ, Oldřich a kol. *Hovorová čínština v příkladech III*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1998. 251 s.
- ŠVARNÝ, Oldřich a kol. *Hovorová čínština v příkladech IV*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1998. 313 s.
- ŠVARNÝ, Oldřich. *Učební slovník jazyka čínského I*. Olomouc: Univerzita Palackého, 1998. 289 s.
- ŠVARNÝ, Oldřich; UHER, David. *Hovorová čínština: Úvod do studia hovorové čínštiny*. 2., přepracované vydání. Olomouc: Univerzita Palackého, 2001. 190 s.
- ŠVARNÝ, Oldřich; UHER, David. *Prozodická gramatika čínštiny*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2014. 163 s.
- TĚŠITELOVÁ, Marie a kol. *O češtině v číslech*. 1. vyd. Praha: Academia, 1987. 205 s. Malá jazyková knižnice; sv. 4.
- TŘÍSKOVÁ, Hana. Prozodická transkripce čínštiny O. Švarného: čtyři historické verze. *Nový Orient* 2011, 4, s. 45–50. Dostupné z:

http://orient.avcr.cz/miranda2/export/sitesavcr/data.avcr.cz/humansci/orient/kontakty/pracovnici/publikace/Triskova/Svarnx_NO_2011_No4.pdf

TŘÍSKOVÁ, Hana. Za Oldřichem Švarným a jeho prozodickou transkripcí čínštiny. *Nový Orient*, 2011, s. 40-43. ISSN 0029-5302. Dostupné z: http://orient.avcr.cz/miranda2/export/sitesavcr/data.avcr.cz/humansci/orient/kontakty/pracovnici/publikace/Triskova/Svarny_NO_2011_No3.pdf

UHER, David a Tereza Slaměňíková: Prozodická analýza monologu. *Dálný východ* 2015, 2, s. 104–115. Dostupné z: http://www.kas.upol.cz/uploads/media/Dalny_vychod_c.2_2015.pdf

VOCHALA, Jaromír. *Čínsko-český, česko-čínský slovník*. Voznice: Leda, 2007. 658 s.

Internetové zdroje:

http://www.imdb.com/name/nm0955471/bio?ref_=nm_ov_bio_sm

<http://content.time.com/time/world/article/0,8599,2054600,00.html>

<http://www.bfi.org.uk/news-opinion/news-bfi/lists/five-iconic-chinese-actresses>

<http://zz-infos.com/career/cover-girl>

http://ent.sina.com.cn/ku/star_detail_index.d.html?id=fyhvyie0190398&type=event

http://www.chinadaily.com.cn/english/doc/2005-08/04/content_466306_3.htm

https://www.china.org.cn/arts/2010-10/12/content_21104394.htm

<http://www.festival-cannes.com/en/films/crouching-tiger-hidden-dragon>

<http://www.bbc.com/culture/story/20160819-the-21st-century-s-100-greatest-films>

<https://www.nytimes.com/2005/02/20/style/tmagazine/a-star-rises-in-the-east.html>

<https://www.rottentomatoes.com/m/hero/>

<http://international.ucla.edu/institute/article/15432>

<https://www.nytimes.com/2005/02/06/movies/memoirs-of-a-chinese-american-geisha.html>

<https://models.com/Work/omega-watches-zhang-ziyi-constellation>

<https://www.youtube.com/watch?v=2hZR1zUwJRE>

<https://www.youtube.com/watch?v=lvHUUb-tc3w>

https://www.youtube.com/watch?v=Owr_wgJC8Tg

<https://www.youtube.com/watch?v=FAWAYLYGC14>

<https://www.trendhunter.com/trends/zhang-ziyi-emporio-armani-campaign>

<https://www.youtube.com/watch?v=YG0qq-AaYns>

<https://www.youtube.com/watch?v=n1PTjz8bQmA>

<https://www.youtube.com/user/yanglanoneonone/featured>

7 Seznam příloh

Přílohy na CD

Příloha 1: Audionahrávka

Příloha 2: Analýza segmentů

Příloha 3: Analýza kól

Příloha 4: Analýza vět